

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. XCVI Nr. 239

A high-contrast, black and white close-up portrait of an elderly man. He has short, light-colored hair and wears round-rimmed glasses. His face is deeply lined, particularly around the eyes and mouth. He is resting his chin on his right hand, with his fingers curled. He is wearing a dark jacket over a light-colored collared shirt. The background is dark and out of focus, with some light-colored, blurry shapes.

„Tai galima vertinti kaip nedėguma. Vengrijoje gimes JAV

Nukelta i 6 psl

877 ES GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4833

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-09-05

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG



Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siūsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Moksleivių rekolekcijos: „Aš, draugai, Dievas”

KRISTINA QUINN

Čikagos ateitininkų moksleivių kuopos nariai susirinko Ateitininkų namuose lapkričio 12 d. rekolekcijoms. Paprasta tema „Aš, draugai, Dievas” visiems dalyviams tapo prasminga, pavirto į didesnę ir gilesnę prasmę visiems.

Pradėjom rekolekcijas asmens būdo nustatymu, vadinamu „enneagram”, kurį pravedė Regina Čyvaitė. Šitas patikrinimas nustatė mūsų asmenybių bruožus. Buvo nepaprastai įdomu pamatyti kuopos narių įvairumą: buvo stebėtojų ir nuotykių ieškotojų, padėjėjų ir romantikų, ir kitokių asmenybių. Susiskirstėm į grupes pagal mūsų panašias savybes ir išdiskutavom, kuo tie mūsų bruožai geri ar blogi. Po to persiskirstėme — šį kartą susipažinome ir pasikalbėjome su tais, kurių asmenybių bruožai skyrėsi nuo mūsų. Panagrinėjome, kodėl vieni vienaip kiti kitaip galvoja ar reaguoja į gyvenimo įvykius. Po diskusijų buvo duota laisvo laiko. Vieni grupelėse pasivaikščiojo lauke aplink Ateitininkų namus, kiti ramiai sėdėjo ir diskutavo apie Dievą, asmenybes, gyvenimą.

Sekė meditacija, padedanti suvesti visas jau išsakytas mintis. Buvo išdalintos mažos galvosūkio dalys — kvadratai, ant kurių užrašėme savo vardus ir maldos intencijas. Sudėjom šias dalis kartu, sulipdėm ir pakabinom ant sienos. Šios dalys sudarė lyg nuostabų skiautinį (angliškai — „quilt”) kupiną spalvų, vardų ir gerų savybių, sudygsniuotų meilės siūlu.

Kultūros tarybos šventėje paminėtas tinklalapis: www.ateitis.org

Dvidešimt trečioji JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikimo šventė ir koncertas įvyko š. m. lapkričio 27 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Kasmetinėje šventėje yra pagerbti lietuvių išeivijos kultūros darbuotojai pasižymėję dailės, radijo, muzikos, teatro, žurnalistikos srityse. Šįmet žurnalisto premiją nusipelnė Romualdas Kriaučiūnas nuo 1956 m. aktyviai reiškęsis spaudoje, išspausdinęs nuo to laiko beveik 600 straipsnių, recen-

Kunigas Rytis Girkšnys, studijuojantis Loyola universitete, atvyko laikyti šv. Mišias ir išklausti išpažinčių.

Mišios buvo nuostabios: ramiai sėdėjome žvakių apšviestam kambaryje, meldėmės ir giedojom Dievui. Per Mišias, įvyko įdomus ir simboliškas veiksmas: kiekvienam moksleiviui buvo paduotas žiupsnelis druskos. Mes patrynėm druską savo delnais ir bėrėm į aliejaus puodelį. Kunigas Rytis palaimino šį aliejų ir druską ir patepė mūsų kaktas. Šitas veiksmas simbolizavo, kad nors mes visi esam skirtingi individai, bet Dievo akyse, mes visi esame Jo kūnas ir dvasia.

Užbaigėm šį nuostabų vakarą, žiūrėdami nuotraukų skaidres, kurias nufotografavom rekolekcijų vakarą. Laimingi ir pilni Šv. Dvasios, visi greit užmigome.

Iš ryto tęsėme temą. Julius Kasniūnas su daugeliui padedant iškepė skaniausius pusryčius. Tarsi šeima visi kartu susėdome prie vieno bendro stalo pavalgyti. Buvo gera ir linksma — kartu paaiškinavome, pasidalinome prisiminimais, ir pasijuokėme. O ant sienos kabėjo mūsų sukurta galvosūkis — skiautinis, kuris mums simbolizavo, kad mes visi esam dalis šio pasaulio, nors visi esam skirtingi individai su geromis ir blogomis savybėmis. Kai susirenkam kartu, sukuriam „šedevrą” — Dievo mistinį kūną. Visi pasiėmėme vieną dalį galvosūkio parsivežt namo, kad galėtumėme pasidalinti savo išpūdžias su savo šeima ir draugais.

zijų, studijų. Ir „Draugo” šeštadienis ateitininkų skyrius džiaugiasi dažnomis jo parašytais korespondencijomis ir analitiniais straipsniais.

Premijų įteikimo pabaigoje į sceną buvo pakviestas Petras V. Kisieliūsis, kuris Š. Amerikos ateitininkų tarybos vardu kreipėsi į lauręatą:

Gerbiamas ir mielas dr. Romualdai, Sveikiname Tave, tapus JAV LB žurnalisto premijos laureatu. Esame ir visados liksime Tau dėkingi už Tavo gilią ištikimybę bei neužgesintą pasišventimą ateitininkijai ir jos kilniems idealams. Labai vertiname Tavo redaguojamą Šiaurės Amerikos ateitininkų internetinį žurnalą www.ateitis.org. Linkime tolimesnės sėkmės Tavo žurnalistinei plunksnai!

Grażina Kriaučiūnienė
(straipsnis sutrumpintas)



Jubiliejinėje ateitininkų stovykloje Dainavoje mons. Gintaras Grušas kalbasi su š. m. žurnalisto premijos laureatu Romualdu Kriaučiūnu.



Čikagos moksleiviai ateitininkai Advento rekolekcijose: Siga Poskočimaitė, Emilija Pranckevičiūtė, Inga Milo ir Jyltė Petkutė. Nuotrauka Algio Kasniūno

ŠAAT RINKIMAI

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (ŠAAT) rinkimai vyks 2006 m. sausio/vasario mėnesį. Kandidatus į ŠAAT gali pasiūlyti kiekvienas ateitininkas, atsiųsdamas sutinkančio/os kandidatui užpildytą „Kandidato/ės siūlymo į ŠAAT“ formą tarybos Nominacijų komisijai, Loretai Grybauskienei, 72 Silo Ridge Rd., Orland Park, IL 60467, telef.: 708/349-7426, el-paštas: vlasr@aol.com iki gruodžio 17 d. Šią formą galima gauti pas Loretą Grybauskiene arba atsispausdinti iš interneto <http://ateitis.org/saat/> Laukiam kandidatų!

Moksleivių žiemos kursai Dainavoje gruodžio 26 - sausio 1 d.

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba kasmet ruošia moksleivių ateitininkų ideologinius kursus. Kviečiami moksleiviai, kurie lanko gimnazijos 9-12 skyrius, ir nori praleisti savaitę ateitininkiškoje dvasioje kartu su kitais lietuvių katalikais. Registracija jau vyksta. Registruotis internetu: www.mes-mas.org Šiame tinklalapyje rasite visą reikiamą informaciją.

Kviečiame į Čikagos ateitininkų Kūčių šventę

Kun. A. Lipniūno – Prez. A. Stulginskio Čikagos moksleivių ateitininkų kuopa maloniai kviečia visus šventiškai nusiteikusius į tradicinę Kūčių šventę, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 18 d., 1 val. p.p., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po iškilmingų šv. Mišių, šeimyniškai dalinsimės paploteliais ir pasivaišinsime Kūčių vakariene. Registruotis pas Oną Daugirdienę tel: 630-325-3277 arba elektroniniu paštu odaugirdas@hotmail.com. Kūčių šventės auka: 15 dol. suaugusiems, 10 dol. studentams, moksleiviams ir jaunučiams, vaikams iki aštuonerių metų – nemokamai. Laukiame visų!!! Priimsime visus!!!

Dažnai pasižiūrėkite
www.ateitis.org

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00
• 3 mėn. \$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00
Užsakant į Lietuvą:
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius – Vytas Paškūs
administracija@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org



Valdovų rūmų montažas iš Katedros aikštės. UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“.

LR SEIMO IR JAV LB KOMISIJOS PENKTASIS POSĖDIS 2005 m. spalio 28 d.

Valdovų rūmų paskirtis

Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ Architektūrinių tyrimų skyriaus mokslinis vadovas dr. Kazys Napoleonas Kitkauskas pradėjo savo pranešimą užuomina, kad jis jau 18 m., nuo pat Atgimimo pradžios, puoselėja Valdovų rūmų įgyvendinimo idėją, kuri 2009 m. bus galiausiai realizuota. Didžiausias pirmumas šiandieną yra jų autentiškumas, tiek pačioje rūmų statyboje, tiek ir interjero planavime. Kadangi praėjo 500 m. nuo to laiko, kai mūsų protėviai užsiiminėjo rūmų statybomis, Lietuvoje nėra pavyzdžių, todėl reikia mokytis statybos meno užsienyje.

Prelegentas pasidžiaugė, kad Vyriausybė ir Kultūros ministerija, suprasdama šį reikalą, paskyrė lėšų mokslinių tyrimų ekspedicijai surengimui į Italiją ir įvairias Vidurio Europos šalis. Šios mokomosios kelionės iš tiesų padeda išspręsti atsirandančias problemas statyboje ir interjero planavime. Kita medžiaga, kuria yra pasikliaujama projekto įgyvendinimui, tai 18 m. atliekami archeologiniai ir architektūriniai atkastų rūmų tyrimai. Per tuos metus surinkta daug unikalių medžiagų, kuri kaip tik ir yra pagrindas Valdovų rūmų atstatymui.

Šiandieną kalbame ir diskutuojame Valdovų rūmų paskirtį: kaip mes juos panaudosime Lietuvos valstybingumo paaiškinimui. Praėjus ketveriems metams nuo Vyriausybės patvirtintų atkūrimo koncepcijos punktų, kaip valstybės reprezentacijos muziejinių ekspozicijų, švietėjiškų kultūros renginių ir kitų, įstatymiškai priimtų nutarimų, šiandienos mąstymu, atrodo, kad jie nebus įgyvendinti. Kitas Vyriausybės atkūrimo koncepcijos punktas: „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklai ir Lietuvos nacionalinės kultūros įstaigos Valdovų rūmų veiklai organizuoti“ dar nėra konkretizuotas. Dailės muziejus yra įpareigotas parengti pagrindinę rūmų paskirties programą, kurią, iki šių metų gruodžio 12 d. turės patvirtinti, Kultūros ministerijai pavaldi, Valdovų rūmų koordinacijos komisija.

Iki šiol nėra sutarta, kaip geriausia panaudoti būsimų Valdovų rūmų interjero erdvę. Kokie jie bus? Ką ten talpinsime? Kokią prasmę jiems suteiksime? Gal didingą pa-

skirti, kaip berlyniečiai prognozuoja saviesiems rūmams, o gal renesanso ar ankstyvojo baroko atspindžius? Kita vertus, dar nėra atsakyta klausimas ir dėl atskiros menės išveivijai. Tai klausimai, kuriems dar atsakymų nėra. Pvz., Valdovų rūmų fondo valdybos pirm. Edmundas Kulikauskas yra pateikęs daug dokumentų šiuo reikalu, bet kaip visa tai reikia suderinti? Baigdamas savo kalbą, Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ vadovas užakcentavo, kad koncepcijos 10 punktų numato atkurtuose Valdovų rūmuose įrengti tarp kitų ir PLB veiklai skirtas patalpas.

JAB LB Prezidiumo pirm. Regina Narušienė patvirtino, kad 10-asis PLB seimas buvo pirmasis, kuris paragino atstatyti Valdovų rūmus, o pačią idėją seimo metu davė Sibiro LB nariai. Pirmoji auka Valdovų rūmų atstatymui buvo gauta iš Sibiro. PLB paraginus, prie šio projekto prisidėjo JAV LB, sukurdamą Valdovų rūmų paramos komitetą ir pradėjo kurti koncepciją, „kaip mes norėtume, kad šie rūmai atrodytų“.

Komitetas aktyviai renka aukas, o be jų yra ir stambių finansinių išpareigojimų, kuriuos būtų galima panaudoti menės įrengimui ar eksponatų nupirkimui. Be abejo, tai būtų PLB menė, o JAV LB surinktos aukos bus naudojamos tik JAV LB koncepcijos daliai PLB menės rėmuose įgyvendinti. Vykdomo planas buvo įteiktas Lietuvos Dailės muziejaus direktoriui Romualdai Budriui ir šios komisijos nariams. Šiandien pats opiausias klausimas, reikalaujantis atsakymo, yra Valdovų rūmų paskirtis. Lietuvoje yra labai puikių muziejų, o trys iš jų su pa Valdovų rūmus, todėl kyla klausimas, ar mes norime dar vieno muziejaus? Prelegentė baigė klausimu: ar Lietuvai „nereikia tokio pastato, kuris parodytų ne vien tik mūsų tautai, bet ir visam pasauliui, kas mes esame? Tas pilietiškas, ta tautiška sąmonė mums yra labai svarbi, nes su ja gyvenome ir likome lietuvišiais užsienyje“.

Valdovų rūmų fondo pirm. E. Kulikauskas kalbėjo apie fondo tikslus ir rūpesčius, kaupiant statybai lėšas. Fondas įsteigtas prieš 5 metus ir yra išvystęs daugialypę veiklą. Pagrindinis jo tikslas yra išgarsinti

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Susipažinkime!

Kartą nuo karto iš Lietuvos, net jos valdžios viršūnių — pasigirsta pamaloninimas užsienio lietuviams: mes visi esame tos pačios tautos vaikai, to paties kamieno šakos ir šakelės... Nors toli, už jūrų marių nusitiesios, bet nenudžiūvusios, savos ir reikalingos.

Antra vertus, nemažai girdime ir kitokių nuomonių, kad visgi apie užsienio, ypač Amerikos, lietuvių, apie jų veiklą per pusšimtį metų, kai Lietuva buvo okupuota, apie pastangas jai padėti, o taip pat ir šiandieninius rūpesčius, mūsų tautiečiai tėvynėje labai mažai žino. Galima net prileisti, kad ir žinoti nenori.

Kaip kitaip galėtume paaiškinti dėmesio stoką lietuviškai veiklai, lit. mokykloms, spaudai, organizacijoms, rūpesčiams ir siekiams? Kai mūsų žiniasklaidoje nuolat kalbama ir rašoma apie Lietuvą, jos pasiekimus, politiką, vargus ir džiaugsmus, tenykštėje televizijoje ar periodikoje labai retai tepasirodo viena kita eilutė apie svarbias lietuvių veiklos apraiškas šiaurės Atlanto.

Argi reikia stebėtis, kad jaučiamės ir nusivylę, ir nuskriausti? Daug gražių žodžių per penkiolika nepriklausomo gyvenimo metų iš Lietuvos užsienio lietuvių girdėjo, bet, kaip mūsų liaudis sakytų: „Iš žodžių košės nevirsi, sotus nebūsi“. Atvyksta politikai, kultūrininkai, pakalba, pačiulba pažadų serenas: kai tik grįšime namo, palai kysime glaudžius ryšius — jūs mums prisiųsite informacijos, mes jas paskelbsime. Susipažinsime ir tapsime viena tauta, viena Lietuva... Kalba tie mūsų svečiai ir nežino, kad naivuoliai, kadaise tikėję tais saldžiais žodeliais, jau baigia išnykti. Net mūsų visuomenės svarbieji (ypač antraeiliai) veikėjai, kurie taip džiaugiasi, kad „Lietuva pripažįsta jų visuomeninę ir kultūrinę veiklą“, pradeda skeptiškai žiūrėti į pagyrimo raštus ir medalius.

Ir tai didelė žala lietuvių diasporai, ypač Amerikoje, nes tamprus ryšys su tėvyne yra vienintelis tikras lietuviškumo išlikimo laidas. Jis naudingas ir Lietuvai,

nes niekas negali užtikrinti, kad ateityje stipri lietuviška išveivija jai nebus reikalinga, ypač jeigu užsienio politika pakryptų nepalankia kryptimi. Be jokios abejonės, lietuviai tėvynėje turi artimiausią pažinti užsienio lietuvių ir ne per trumpas užuominas žiniasklaidoje, ne per retkartinius apsilankymus, o daug platesniu mastu.

Ypač gera tam proga bus 2006 m. vasarą, liepos pradžioje, Čikagoje vykianti Aštuntoji lietuvių dainų šventė. Būtina sudaryti sąlygas ir galimybes, kad šios šventės svarbieji renginiai (bent pagrindinė programa) būtų tiesiogiai transliuojami ir matomi Lietuvoje (laiko skirtumas nėra toks didelis, kad tai nebūtų galima atlikti pačios programos metu). Ši dainų šventė apskritai užsienio lietuviams yra labai svarbi. Visų pirma, ji vyksta po ilgos pertraukos, kuri būtent atsirado dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir mūsų dainos bei tautinių šokių menininkų dalyvavimo šventėse tėvynėje. Antra, per tą laiką užaugo lietuvių karta, kuri buvusiose dainų šventėse dalyvavo tik vaikų choruose. Šie žmonės neprarado meilės lietuviškai dainai, tad juos išgirsti turi ir užsienio, ir Lietuvos tautiečiai. Trečia, dainų šventės ruošimo našta ant pečių savanoriškai užsikrovė jauni, čia gimę ir augę visuomenininkai, tad jie verti ypatingo dėmesio, padėkos ir pagarbos.

Šiame pažangiosios technologijos amžiuje transliuoti „gyvą“ programą iš vieno žemyno į kitą — šiuo atveju iš Čikagos į Vilnių, nėra neįmanoma. Čikagoje turime lietuvišką televiziją ir jos vadovą (Arvydą Reneckį), kuriam tokio uždavinio sprendimas nebūtų labai sunkus, dirbant su atitinkamomis Lietuvos televizijos stotimis, Vyriausybės parama ir Kultūros ministerijos pagalba. Išveivija per penkiolika metų daug yra savo tėvynei davusi. Atėjo metas ir Lietuvai konkrečiai parodyti, kad užsienio lietuvių kultūrinė veikla vertinama. O geriausia tai atlikti, tiesiogiai transliuojant 8-osios Dainų šventės programą ir parodant ją Lietuvos gyventojams.

Valdovų rūmų atkūrimo idėją ir jų atstatymą bei sudaryti galimybę norintiems prisidėti kaupti lėšas įvairiems projektams, surištiems su rūmų atstatymu. Vienas svarbiausių uždavinių yra rėmėjų paieška. Fondas sudaręs programą, kurioje, tarp kitų, išduodami diplomai aukotojams, atsižvelgiant į paaukotą sumą. Taip pat rengiami pristatymai ir ekskursijos po Valdovų rūmus bei taikomosios dailės muziejų. Fondas artimai bendrauja su PLB fondu ir JAV LB lėšų telkimo komitetu, yra subūręs 75 visuomenines organizacijas, kurios palaiko Valdovų rūmų atstatymą. Valstybinės institucijos prisidėjo prie rūmų atstatymo idėjos platinimo, išleisdamos pašto ženklą, o rugsėjo mėn. Lietuvos Bankas išleido monetą su Valdovų rūmais. Fondas bando suburti moksleivius, organizuodamas „Valdovų rūmų mugę“, kurios rengiamos jau tre-

čiuosius metus ir yra labai populiarios. Šią vasarą, kartu su MP3 agentūra, buvo pradėtas naujas renginys „Valdovų rūmų ceremonijos“. Tai šauklys su muzikantais ir lydinčiu vėliavnešiu, kuris susirinkusiai miniai kiekviename renginyje pristato svarbų istorinį įvykį. Labai daug prie šio projekto prisidėjo prof. Kazys Almenas.

Per 5 veiklos metus fondas sukelkęs maždaug 52,000 rėmėjų, kurie paaukojo apie 3 mln. litų. Iš šių lėšų buvo finansuotas kultūros vertybių įsigijimas, apmokėtos restauravimo medžiagos įvairiems projektams, apmokėti su projektais atlikti darbai, finansuota informacinių leidinių leidyba ir muziejuje esamos ekspozicijos įrengimas.

Kitas klausimas, ką daryti Valdovų rūmuose su interjeru planavimu ir ekspozicijų pristatymu?

Nukelta į 5 psl.

PIRMOJO NUSIKALTIMO PSICHOLOGIJA

KUN. VIKTORAS
RIMŠELIS, MIC

Visais amžiais žmogui rūpėjo iš kur yra pasaulis ir kodėl jame tiek daug blogio. Gal labai primityviu būdu, kaip šiandien modernūs žmogus pasakytų, bet labai aiškiai apie tai kalba Šv. Rašto Pradžios knyga. Pradžios knyga duoda žinią, kad pasaulį sukūrė Dievas, kuris taip pat sukūrė jame visa, kas gyva, taigi ir žmogų. Ir viskas, ką Dievas sukūrė, yra gera. Bet blogis atsirado tik po pirmųjų žmonių nusikaltimo. Šv. Rašto Pradžios knygos trečiajame skyriuje įkvėptasis rašytojas pirmųjų žmonių nusikaltimą aprašo labai vaizdingai su visomis smulkmenomis. Ir iš čia jis veda viso blogio kilmę pasaulyje.

Dievas yra geras. Ką Jis sukūrė, turi būti viskas gera. Bet yra gyvenimo tikrovė, kuri rodo, jog pasaulyje yra daug moralinio blogio ir daug kentėjimų. Žmogus daug kenčia, gyvenime turi kovoti ir daug aukotis, kad galėtų ką nors pasiekti. Žmogus yra egoistas ir palinkęs prie blogio. Todėl žmonijos istorijoje tiek daug neteisingumo ir tiek daug karų. Didelė yra mislė, kaip pasaulyje atsirado blogis, kai pripažįstame, jog viską sukūrė Dievas. Todėl Šv. Rašto rašytojas smulkmeniškai pirmųjų žmonių nusikaltimo aprašymu nori duoti tam dideliui klausimui teologinį sprendimą. Jis aprašo, kaip pirmasis žmogus iš Dievo rankų išėjo tobulas ir nekaltas, kad gyvendamas viso gero pilnoje aplinkoje, jautėsi aukštesnis už visus gyvius. Pirmojo žmogaus ryšiai su Dievu yra labai artimi. O vidaus dvasinė ramybė išreiškiama tuo, kad Adomas nesigėdi būti nuogas. Tai yra vaizdingas nusakymas, kaip pirmieji žmonės buvo nekalti ir neturėjo nei netvarkingų kūniškų palinkimų, nei palinkimo į blogą.

Bet šita pirmųjų žmonių būklė, pagal įkvėptąjį rašytoją, yra priklausoma nuo moralinio bandymo, kuris turėjo įvykti. Visame to bandymo aprašyme pabrėžiama žmogaus laisvoji valia, nes Dievas davė jam galimybę pasirinkti tarp klusnumo duotam įsakymui ir neklusnumo su jo visomis blogomis pasekmėmis, tai yra netekti nemirtingumo ir pereiti iš laimingosios būklės į nelaimingąją kentėjimų būklę.

Šv. Rašto autoriaus simbolizme pikto ir gero pažinimo medis išreiškia ribą tarp to, kas yra gera ir kas bloga. O visas nusikaltimo įvykio aprašymas su smulkmenomis siekia

išreikšti dramatišką ideologinę kovą. Įkvėptasis rašytojas naudoja simboliais anų laikų, sakykime, dar primityviam žmogaus protui duoti žinią apie blogio kilmę. Todėl stengiasi konkrečiais vaizdais patraukti skaitytojo dėmesį, kuris visada sustos prie ribos, rodančios, kas yra bloga ir kas yra gera. Pažinti tą ribą, nuo kurios prasideda blogis, atrodė, priklauso tikrai Dievybei. Šitai tvirtina blogio dvasia, išreikšta žalčio simboliu: „Dievas žino, kad tą dieną, kurioje judu iš jo valgysite, atsidarys jūsų akys, ir būsite kaip dievai ir žinosite, kas gera ir kas pikta“ (Pr. 3.5). Šita žalčio užuomina pasiekia žmogaus sielos gelmes ir atrodo, kad žmogus bus nelaimingas, jei neperžengs tos gero ir blogo pažinimo ribos. Čia ir yra noras susilyginti su Dievu. O pažinti, kas yra bloga, reikia tą blogį patirti, taigi žmogiškoje buityje išgyventi. Todėl galime tvirtinti, kad įkvėptasis autorius turėjo būti gilus psichologas, gerai pažįstąs žmogaus prigimtį palinkimus.

Žmogus buvo gundomas troškimu pažinti ir paskui viešpatauti. Nusikaltimo dramoje parodomas žmogaus nepasotinamas troškimas viską pažinti ir patirti apie aukštesnį pasaulį, kur gyvena pati Dievybė. O blogio pradininkas, piktoji dvasia, ir žmogaus priešininkė, būdama pavydi, prisiartinio prie žmogaus žalčio pavidalu.

Rytiečių tautosakoje daug kur randame, kaip piktosios dvasios žalčio pavidalu kenkia žmogui. Ir bibliiniame atpasakojime žaltys reiškia blogą įtaigojimą, pavydą ir išdavimą. Šv. Rašto išminties literatūroje blogio pradininkas vadinamas šėtonu arba tiesiog priešu. O pirmojo nusikaltimo aprašyme blogio pradininkas, įsikūnijęs žalčiu, gundo Adamą nepaklausyti ir sukilti prieš Dievo įsakymą. Kai tik pirmieji tėvai nepaklauso, ima ir valgo uždraustą vaisių, jų akys atsiveria. Jie gauna naują pažinimą.

Kas yra tas uždraustas vaisius? Tai būdas simboliškai išreikšti Dievo galią, kuri nustato žmogui veikimo ribas. Po įvykdyto neklusnumo pirmieji tėvai gauna naują pažinimą. Dėl to jie gėdinasi, kad yra nuogi. Tai paprasta, bet gili pastaba išreikšti pirmųjų tėvų naujam psichologiniam pasikeitimui. Jie yra neramūs ir jaučia sąžinės graužimą. Nuodėmės vaisius yra kartus: išnyksta draugiškumas su Dievu, prarandama vidinė pusiausvyra tarp dvasinių ir kūno palinkimų at-



Tician „Pirmoji nuodėmė“.

siranda kova.

Nusikaltimo dramoje seka ir pasmerkimo ištarmė visiems trims veikėjams. Žalčiui nėra vilties, nes tai yra blogio pradininkė — piktoji dvasia, kuri jau pasmerkta. Bausmės moteriai seks ją pagal jos motinišką prigimtį — ji gimdys skausmuose. Adomas pasmerktas vargui savo paskirtimi maitinti šeimą. O pats neklusnumas įvedė mirtį į šį pasaulį ir visa, kas jame yra bloga. Šitokiu būdu įkvėptas rašytojas bandė įrodyti tezę, kad fizinis ir moralinis blogis pasaulyje atsirado iš piktosios dvasios gundymo ir kad nelaimingoji žmogaus būklė šioje žemėje atėjo ne iš Dievo, o iš paties žmogaus, kuris sukilo prieš savo Kūrėją.

Būtų klausimas, kiek šiame pirmojo žmogaus nusikaltimo aprašyme yra paimta mitologijos ir senosios rytiečių literatūros. Senovėje rytiečių mitologijoje kalbama apie žmogaus sukūrimą iš blogojo dievo

kraujo, kalbama taip pat apie gyvybės medį, kurį dievai saugojo tik sau. Žydų tautoje tokie Asirijos ir Babilonijos mitai buvo žinomi. Ir paskutinės istorijos studijos atranda, kad Pradžios knygos įkvėptasis autorius polemizavo su visa mitologine aplinka. Išrinktoji žydų tauta tikėjimu į vieną Dievą kaip tik ir nugalėjo tą mitologiją, kuri buvo priešinga vienam Dievui, kuris viską sukūrė. Pradžios knygos autorius buvo senovinis rytiečių aplinkos žmogus. Jis naudojo anų laikų literatūros formas. Todėl nebuvo nė laisvės nuo visų mitologinių sąvokų, kuriomis betgi iš paties Dievo perdavė primityviam anų laikų žmogaus protui apreiškta tiesą, jog yra vienas Dievas, pasaulio Kūrėjas, kad Jis yra geras, o blogis atsirado pasaulyje, kai pats žmogus Dievo nepaklausė. Ir šitai turėjo išrinktoje tautoje palaikyti sąmonę, kad reikia pasauliui išgelbėti.

Margumynai

ARCHEOLOGINIS RADINYS GVATEMALOJE

Gvatemaloje dirbantys archeologai atkasė paminklą su galbūt seniausiu valdovės atvaizdu majų kultūroje, paskelbė archeologų grupės vadovė iš Kanados. Pasak Calgary universiteto archeologės Kathryn Reese-Taylor, dviejų metrų aukščio steloje pavaizduota moteris, kuri galėtų būti valdovė arba deivė.

Stela galėjo būti sukurta IV amžiuje. Vadinasi, ji maždaug dviem šimtais metų senesnė už ankstesnius paminklus, siejamus su majų valdovėmis, pasakojo K. Reese-Taylor, vadovavusi tarptautinei archeologų grupei, kuri anksčiau šiemet aptiko minimą stelą. „Paminklas unikalus tuo, kad jame pavaizduota

ankstyvojo majų laikotarpio moteris, kai dar tik steigėsi miestai-valstybės ir kūrėsi dinastijos“, — aiškino ji.

Stelą, kurioje pavaizduoti karalių gyvenimo įvykiai, archeologai aptiko majų miesto Naačtun kasinėjimų vietoje, esančioje už 90 km į šiaurę nuo geriau žinomos Tikalo vietovės. Paminklas gulėjo senovinio pastato viduje po žemėmis; dalis įrašų nuskelta. Stela galėjo nukentėti įsiveržimo į miestą metu, galbūt V amžiaus pabaigoje nuo Tikalo miestiečių rankų, spėjo K. Reese-Taylor. „Niekio nuostabaus, kad jie nuskeldavo įrašus ar suskaldydavo stelas. Idomu tai, kas liko steloje —

moters vardas“, — pasakojo archeologė. Ji pridūrė, kad šį asmenvardį galima išversti kaip „padalijimo viešpaties ponis“. Tai galėjo būti arba mitiškos dievybės, arba majų miesto valdovės vardas. Mokslininkai nemano, kad majų kultūra buvo matriarchatinė, tačiau atkastoji stela įrodo, kad moters vaidmuo jų visuomenėje buvo reikšmingas, sakė K. Reese-Taylor. „Esama daug ikonografijos, kurią dar reikia išaiškinti; tik tada paaiškės, kokią vietą visuomenėje užėmė pavaizduotoji moteris“, — sakė archeologė. Tačiau ji vis dėlto pridūrė, kad veikiausiai ši moteris buvo dinastijos kūrėja.

BNS

NEPAPRASTOJI PADĖTIS KRYME

Ukrainos parlamentas priėmė įstatymą, patvirtinantį nepaprastosios padėties įvedimą Krymo gyvenvietėse dėl ten užregistruoto masinio naminių paukščių gaisimo nuo paukščių gripo.

Praėjusios savaitės pabaigoje Krymo šiaurės rytų vietovėse veterinarai aptiko daug nuo paukščių gripo nugalėjusių naminių paukščių, bet vis dar neaišku, kiek nustatytas virusas pavojingas žmonėms. Ukraina jau išsiuntė mėginius, paimtus iš nugalėjusių paukščių, ištirti papildomai į Italijos ir Didžiosios Britanijos laboratorijas ir laukia tyrimų rezultatų jau šią savaitę.

BNS

Atkelta iš 3 psl.

Kuriant Valdovų rūmų paskirtį, šiandieną yra ieškoma kuo daugiau autentiškumo, pasikliaujant mūsų istorijai artimais Krokuvos Vavelio rūmais, kurių pavyzdžiu planuojama apstatyti autentiškais iki XVII a. vidurio baldais ir įranga. Ar tai geriausia, ką galima pasiekti šiais laikais, paklausė E. Kulikauskas. Jo manymu, perejus muziejininkų atkurtas valdovų rezidencijas, jis mato trūkumą tame, kad lankytojas, apžiūrėjęs tokias istorines vietas, mato tik dalelytę valstybės istorijos, bet negauna informacijos apie valstybės istorijos visumą. Pvz., Lietuva XVI a. turėjo vieną pažangiausių teisyne Europoje. Jais pasinaudojus, būtų galima sukurti įdomią menę, kurioje lankytojas galėtų būti iš arčiau supažindinamas su bajorų, žydų, moterų ir kitomis teisės ypatybėmis, žinoma, atsižvelgiant į bendrus interjero reikalavimus. Ar nebūtų įdomu lankytoji sužinoti apie valstybingumo atkūrimo laikotarpį, kuris tęsėsi tris šimtmečius, nuo 1795 iki 1990 metų?

Valdovų rūmų paramos fondas yra pasiruošęs finansuoti įvairius lietuvių kūrėjų darbus bei sumanytas ekspozicijas ir būtų labai prasminga, kad Valdovų rūmų koordinacinė komisija, tvirtindama interjerų ir ekspozicijų išplanavimą, atsižvelgtų į Seimo ir JAV LB komisijos nuomone.

Ministro pirmininko patarėjas A. Vapšys paaiškino, kad kitiems metams biudžeto projekte yra numatyti reikalingi pinigai tolesnei statybai. 2008 m. pabaigoje Valdovų rūmų statyba su visomis inžinerinės komunikacijos įrangomis turėtų būti

baigta ir liktų pusmetis dėl ekspozicijų įrengimo. Jis nemato didelių skirtumų tarp čia išreikštų nuomonių, nes iš tiesų čia susirinkusieji galvoja apie tą patį reikalą: kaip lankytoji geriausia parodyti Lietuvos valstybingumą.

Valdovų rūmų fondo steigėjas prof. Kazys Almenas parėmė R. Narušienės ir E. Kulikausko mintis, nes tame įstatyme, kuriuo jie rėmėsi ir pagal kurį buvo pradėtos Valdovų rūmų statybos, pasakyta, kad „tai turi būti kultūros centras“. Jau turime tris muziejus ir šie rūmai kaip tik galėtų būti įvadu į Žemutinės pilies erdvėje esančius muziejus. Jei įstatyme Valdovų rūmai yra apibrėžti kaip kultūros centras, tai jis turėtų veikti kaip ekspozicijų, koncertų, bet svarbiausia, kaip Lietuvos valstybingumo pristatymo vieta, o ne tapti dar vienu iš daugelio esančių muziejų.

Jaras Alkis PLB vardu pritarė R. Narušienės pranešimui, kuriame buvo išsakyta menės koncepcija atkurtuose Valdovų rūmuose. Jis norėtų tuos rūmus matyti atstovaujančius lietuvių tautos laimėjimams, kad jie nebūtų tik užsienyje surinktų eksponatų išdėstymui, o lietuvių tautos ir užsienio lietuvių atliktoms darbams reprezentuoti.

Po oficialių kalbų vyko gan gyvos diskusijos, daugiausia dėl Valdovų rūmų interjerų ir ekspozicijų parengimo. Gaila, kad Lietuvos Dailės muziejaus dir. R. Budrio užimtumas neleido jam dalyvauti posėdyje, kadangi jis yra atsakingas už projekto kilnojamosios dalies vykdymą. Jo paaiškinimai būtų padėję atsakyti į daugelį iškeltų klausimų.

Margumynai**„EIK PRIE KITO Langelio“**

Banko plėšikui Austrijoje teko nešdintis, nieko nepešus, nes, pareikalavęs pinigų, jis buvo nukreiptas prie kito langelio. „Landesbank-Hypothekenbank“ Vienoje tarnautoja, į kurią kreipėsi plėšikas, atsakė jam, jog ji „neatlieka tokių patarnavimų“. O prie kasos tuo metu buvo susirinkusi ilga eilė. Taigi, žmogui, kuris veidą buvo apsvyniojęs šalikui, o rankose laikė sidabro spalvos metalo dėžutę su neva ten

esanti bomba, teko nešdintis taip ir nepareikalavęs antrą kartą pinigų.

„Jis priejo ir pareikalavo pinigų. Atsakiau, kad nedirbu su pinigais ir patariau jam eiti prie gretimo langelio, — pasakojo tarnautoja Maria Bertel. — Tik vėliau atsitokėjusi suvokiau, jog jis neatėjo atsiimti savo indėlio, o mėgino apiplėšti banką. Iškviatėme policiją, bet jo jau ir pėdos buvo atšalusios“.

BNS

APTIKTI SENIAUSI ŽMOGAUS PĖDSAKAI

Meksikoje aptikti seniausieji Vakarų pusrutulyje žmogaus pėdsakai. Kaip pranešė Meksikos naujienų agentūra „Notimex“, mokslininkai rado pėdų atspaudus suakmenėjusioje lavoje centrinėje šalies dalyje, Pueblo valstijoje. Antropologų ir geologų nuomone, galimas dalykas, kad žmogaus pėdsakų amžius siekia maždaug 40,000 metų, todėl jie yra seniausieji Vakarų pusrutulyje. Radinys taip pat verčia abe-

joti nusistovėjusiu požiūriu, kad pirmieji žmonės persikėlė į Amerikos žemyną prieš 12,000–13,000 metų per užšalusį Beringo sąsiaurį.

Dabar pėdų atspaudai nusiųsti papildomai analizei. „Jei prielaidos pasiteisins, šis radinys gali sukelti tikrą revoliuciją moksle“, — pareiškė žurnalistas California universiteto Berkeley atstovas Robert Sanders.

Itar-Tass-Elta

ATLYGINO PRIVERSTINIAMS DARBININKAMS

Austrija gruodžio 5 d. oficialiai užbaigė mokėti atlyginimą priverstiniais darbininkams, kurie toje šalyje turėjo dirbti įvairius vergo darbus Antrojo pasaulinio karo metu, kuomet Austriją valdė naciai. Iš viso 132,000 buvusių vergų arba priverstinių darbininkų per pastaru-

osius penkerius metus sumokėta 350 milijonų dolerių. Mirusiųjų atlyginimai išmokėti jų šeimoms. Į šią sumą neįskaičiuojami pinigai, išmokėti Austrijos žydams, kurių turtas karo metais buvo konfiskuotas ir šeimų nariai arba artimieji nužudyti.

ChTr

Bevartant senas knygas, galima kartais surasti tikrai įdomių dalykų, kurie turėtų dominti ne vieną mūsų išeivijos tautietį, norintį susipažinti su lietuvių tautos istorija ir tuo pačiu jam duoti smagaus pasiskaitymo. Štai užėjau tokią seną, dar 1904 metais Heidelberg mieste spausdintą, nedidelę knygą, pavadintą šio straipsnio antraštes pavadinimu. Šią knygą parašė Jena (Vokietija) universiteto profesorius Carl Capeller, o buvo išleista Tilžės lietuvių literatų draugijos rūpesčiu.

Knygos, kurios puslapiai jau baigia sutrūnyti, titulinime lape parašyta, kad tai pasakojimai ir prisiminimai žmonių, gyvenusių lietuviškame Rytprūsių žemės kampelyje, Stalupėnų apskrityje. Tai kadaise buvęs grynai lietuviškas kraštas, kurį Vokietijos kaizeris pavadino Stalupenen, o 1938 metais Hitleris perkrikštijo dar ir į Ebenrode, o dabar rusai jį berods vadina Nesterov. Atrodo, kad kiekvienas okupantas lietuviškus vietovardžius keičia, kaip jam patinka. Man tai buvo pirmas Vokietijos miestelis, kurį pamačiau, 1944 metų vasarą traukdamasis iš Lietuvos, mindamas savo dviračio pedalus.

Jau ir tuomet stebėjau to krašto lietuviškumą, o dabar štai pasitaikė proga paskaityti, kaip ten lietuviai gyveno prieš maždaug 200 metų, tai beveik siekia net mūsų garsaus poeto Kristijono Donelaičio (1714—1780) „Metuose“ aprašomus laikus. Autorius savo vokiškai rašytame knygos įvade prisipažįsta, kad jo tėvas, nors ir vokiečių, lietuviškai mokėjo geriau negu vokiškai. Ar tai negalėjo būti koks nors vokiečių pavirtęs lietuvis? Pats profesorius turėjo problemų su dar nenusistovėjusia lietuvių kalbos rašyba (ortografija). Jis mini ir dėl to besisielojusį, tuomet dar visai nesenai (1902) mirusį, vysk. Antaną Baranauską, kurį jis vadina A. Baranowski ir tituluoja jį žymiu lituanistu.

Knyga parašyta lietuviškai, su vokiškais paaiškinimais ir net trumpu lietuvių-vokiečių žodynėliu, panašiai kaip ir 1956 metais Lietuvoje išleistame Donelaičio „Metams“ prirėkė kelių puslapių žodynėlio...

Aprašomas lietuvininkų gyvenimas nukelia skaitytoją atgal net iki XVIII amžiaus laikų.

KAIP SENIEJI LIETUVIAI GYVENO ALEKSAS VITKUS

Nr. 1

Noriu kai ką įdomesnio iš to veikalo paminėti, stengdamasis nekeisti senoviskų žodžių ir išsireikškimų, bet skaitytojo patogumui, supaprastindamas tik rašybą, kaip, pvz., rašydamas š, č, užuot autoriaus naudojamų sz, cz. Vietoj autoriaus „atmjs“, naudosiu „atmins“, ir pan. Taip palikta originali to meto lietuvių kalba gal leis skaitytoji tinkamiau ir ryškiau išsivystyti į vadinamųjų Mažosios Lietuvos lietuvininkų, Donelaičio dažnai vadinamų būrų (vok. Bauer — sodietis, valstietis, ūkininkas) vargingą gyvenimą ir jų dvasinę būseną, kai po truputį į juos sunkėsi vokiška įtaka.

Panašios temos nagrinėjamos ir 1989 m. išleistoje Danutės Bindokienės knygoje „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje“, tik išsamiau ir daug plačiau. Tos knygos tikslas buvo išeivijoje išsklidusius lietuvių, ypač jaunąją kartą, supažindinti su palyginti nesenomis lietuviškomis tradicijomis ir papročiais, kurie buvo žinomi visoje Didžiojoje Lietuvoje. O su šia prof. Cappeller knyga persioksime beveik du šimtmečius ir nusikelsime į Prūsų žemę.

Turėčiau perspėti skaitytoją, kad šioje knygoje aprašytas lietuvininkų gyvenimas gal ir nėra toks nepriekaištingas, kokią jį norėtume matyti, bet prisiminus, kad apie jį rašė gal jau suvokietėjęs lietuvininkas, tą neigiamybę turėtume suprasti. Štai kai kurie autoriaus atpasakoti pasikalbėjimai su to meto lietuvininkais, ir jų pačių prisiminimai iš jų tėvų ir senelių pasakojimų. Dar kartą primenu — tai senovinė kalba.

Ūkio pastatai

„Anais laikais tankei buvo trobos, kad stogas

žemę siekė. Vargingi žmonės tik vieną stubą (pirkią) turėjo ir to stubo nebuvo kamino. Virdavo ant žemės, skauradą ant panto (balkio) pakabinę. Turtingesnieji, be stubos, turėjo dar ir pributį, iš jo į vieną pusę stubą, ant kitos į kamara, o užpakaly — į kuknę (virtuvę). Prie kamino sienos stovėjo kakalys (krosnis), kur žiemą kožnas lino pasišlydyti, net ir bernas ar sluginė (samdinė). Langai buvo mažukai ir žemi. Būdavo tik viena lova, medinė nu lentų sukalta. Prasčiokai gulėdavo ant šiaudų, su savo drabužiais užsikloję. Prie lovos buvo lopšys, iš glosnių šakų supintas ir prie lubų prikabinęs. Turėjo ir stalą, tai buvo lenta su keturiais įleistais kuolais. Vasarą, kai buvo šilta, stalą išnešdavo į dangų, kad atsigint dėl musių. Štulių (krėslių) jie neturėjo, alė turėjo tik kedžių. Kedė buvo lenta prikalkta ant kožno kampo ir ji neturėjo jokio atlošo. Asla buvo molis kaip klijime.

Lempių jie nežinojo. Mūsų tėvai degino balanas, tai buvo jų šviesa. Balana buvo kokių keturių pėdų ilga, išdirbta iš pušies malkos. Ziegoriaus jie neturėjo, jie vis ant saulės nužiūrėjo, ir taip žinojo koks čėsas yra. Nei jokio zerkolo namuose nerados. Barzdas karpė su žirkle, be zerkolo. Abrozų visai nebuvo.

Pryšaky buto stovėjo kiaušlovės. Čė žiemą šėrė kiaules, šėip stalde (tvarte) butu viskas sušalę. Žiemą žmonės gyveno stubo, pavasary jie ištraukdavo į klėtį, mažą trobelę su lentoms išgrįsta, netoli nuo buto. Klėtis stovėjo kokes dvi pėdas ant akmenių, kad javai nesuplektų, nes jie ne tik ten gyveno, bet ir savo javus ten turėjo. Klėtyje pakavojo visus drabužius, taip kaip kamara kavovo viską ką tik turėjo: stakles, vindus (ratelis verpti), ir panašius daiktus.

Prie buto da turėjo staldelį (tvartuką) visiems galvijams. Skunė (darzinė) buvo dėl ugnies iškados per porą varsnų nu šiu trobu toli. Už stubos (turėjo daržus, ten jieji viską sodino, kardupelių (bulvių), morkų, pasternokų (tokia daržovė, bot. — pastinaca satuva), agurkų, kaip kožnas įstengė. Tarp tų daržų buvo medžiai kaip rubežiui nuo grūšių, obuolių, kryklių (slyvų) ir kitokių, alė tam čėse jų sodo vaisius niekam vertės tebuvo“.

Bus daugiau.

Lietuvoje lankėsi Ukrainos ministras pirmininkas



Ukrainos premjeras Jurij Jechanurov (k) ir Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas. Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 8 d. (ELTA) — Penktadienį Lietuvoje su vienos dienos oficialiu vizitu lankėsi Ukrainos ministras pirmininkas Jurij Jechanurov.

Lietuvos ir Ukrainos Vyriausybės vadovų susitikime aptarti dvišaliai Lietuvos ir Ukrainos santykiai, Lietuvos parama Ukrainos eurointegraciniais siekiams, kitos politikos ir ekonomikos aktualijos.

Vizito metu premjerai pasirašė Lietuvos ir Ukrainos tarpvyriausybinių susitarimų dėl ekonominio, mokslinio ir techninio bendradarbiavimo.

Ukrainos premjeras apsilankė

Vilniaus universitete bei susitiko su Ukrainos rinkta besidominčiais Lietuvos verslo atstovais.

Ukrainos parlamentas naujuoju ministru pirmininku prezidento Viktor Juščenko kandidatą J. Jechanurov patvirtino rugsėjo 22 dieną. Vyriausybės vadovo poste jis pakeitė vieną iš svarbiausių „oranžinės revoliucijos“ veikėjų Julija Timošenko, atleista dėl vidinių nesutarimų ministrų kabinete ir prasidėjusio korupcijos skandalo.

57 metų J. Jechanurov laikomas artimu V. Juščenko sąjungininku, gerai išmanančiu ekonomiką.

Iš Didžiosios Britanijos laukiama sąžiningesnio pasiūlymo

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) — Iš Didžiosios Britanijos laukiama „teisingesnio ir sąžiningesnio“ pasiūlymo dėl Europos Sąjungos (ES) biudžeto, sako Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

„24 valstybės sukritikavo Didžiosios Britanijos paruoštą projektą, dabar laukiame kito varianto, kuris bus teisingesnis ir sąžiningesnis“, — Seime po Europos reikalų komiteto posėdžio sakė A. Valionis.

Jis pabrėžė, jog į kompromisus dėl pasiūlymų bendrijos finansinei perspektyvai 2007-2013 metams bus einama tik tuomet, jei jie bus nediskriminuojantys naujų ES šalių na-

rių atžvilgiu.

„Jeigu tai vienodai atsiliepia visoms valstybėms, jei tai aiškus planas ES, kaip politinio projekto, tuomet galime daryti kompromisą, bet kai kompromisas daromas naujų, menkiau išsivysčiusių valstybių sąskaita, tokiu atveju jis mums nepriimtinas“, — sakė ministras.

Pasak jo, Didžiosios Britanijos pasiūlymas Bendrijos biudžetą „apkarpyti“ naujųjų šalių narių atžvilgiu yra „merkantiliškas bandymas pasinaudoti silpnėsniuolu“.

„Jei reikės kalbėti apie kompromisą, galime tartis tik dėl sąžiningo kompromiso“, — pabrėžė A. Valionis.

Sportas

* Penktadienį Italijoje vykusiame Europos plaukimo čempionate trumpame (25 m ilgio) baseine, pagerintas jau ketvirtas Lietuvos rekordas. Jau trečią kartą šalies rekordą pagerino Vytautas Janušaitis. Senojo žemyno vicečempionas 200 m kompleksinio plaukimo rungtyje V. Janušaitis penktadienį dvigubai ilgesnio nuotolio kvalifikacinių varžybų distancijoje sugaišo 4 minutes 13.59 sekundės ir, sau pačiam priklausiusį rekordą pagerinęs net 5.35 sekundės, užėmė dešimtą vietą. Iki finalo lietuviai pritrūko vos 0.59 sekundės.

* Penktąją pergalę ULEB Eurolygos vyrų krepšinio turnyre iškovojo Kauno „Žalgirio“ komanda. Ketvirtadienį namuose šeštojo rato aštuonių komandų A grupės rungtynėse „Žalgirio“ krepšininkai

72:63 nugalėjo penktą nesėkmę varžybose patyrusią Prancūzijos čempionę Strasbourg SIG komandą ir pavijo grupėje pirmaujančią Vitoria „TAU Ceramica“ (Ispanija) komandą. Po 22 taškus nugalėtojams pelnė Larry Ayuso ir Darjušas Lavrinovičius, 9 — Paulius Jankūnas.

* Sėkmingai planetos jaunių teniso pirmenybėse (Orange Bowl Tennis Championships 2005) Florida (JAV) šešiolikmečių amžiaus grupėje žaidžia perspektyviausias Lietuvos tenisininkas penkiolikmetis Ričardas Berankis, pasiekęs ketvirtfinalį. Lietuvis šešioliktfinalyje 4:6, 7:5, 7:6 nugalėjo prancūzą Nassim Slilam, o aštuntfinalyje iš kovos pašalino ekvadorietį Gonzalo Escobar — 6:3, 5:7, 6:4. R. Berankio varžovu ketvirtfinalyje bus baltarusis Vladimir Ignatič.

Visuomeninių pilietinių organizacijų pusėn stojo ir politikai

Atkelta iš 1 psl.

dienraščių grupės ir kai kurių valdžios politikų mėginimus slopinti pilietinę visuomenę, diskredituojant aktyviai veikiančias nevyriausybines organizacijas.

Pareiškime pažymima, kad nuo pat nepriklausomybės atkūrimo pradžios pilietinės organizacijos dirbo ir dirba prasmingą valstybės kūrimo darbą.

„Per šį laikotarpį susiformavo dalykiški ir partneriški santykiai tarp pilietinės visuomenės ir valstybės institucijų. Tačiau pastarųjų mėnesių įvykiai rodo, kad šiuos demokratinei visuomenei gyvybiškai svarbius dalykus norima sumenkinti ir paneigti. Dalis žiniasklaidos ir politikų sąmoningai kursto nepakantumo kitokiai nuomonei atmosferą, nori persekioti už kritiką, mėgina įtakoti teisėsaugos institucijas. Visa tai vyksta ne tik Lietuvoje, bet ir visame Rytų Europos regione“, — teigiama kreipimesi.

Tarp pasirašiusių kreipimąsi — Užsienio reikalų ministras socialliberalas Antanas Valionis, Švietimo ministras socialdemokratas Remigi-

jus Motuzas, Europos Parlamento nariai socialdemokratai Justas Paleckis, Aloyzas Sakalas, liberalcentristas Eugenijus Gentvilas, Seimo opozicijos vadovas konservatorių vadovas Andrius Kubilius, Seimo pirmininko pavaduotojas liberalas Gintaras Steponavičius, Seimo socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas, „valstiečių“ frakcijos seniūnė Aldona Staponkienė, socialliberalas Algirdas Monkevičius, liberaldemokratai Ona Valiukevičiūtė ir Vytautas Galvonas, liberalcentristas Rimantas Remeika ir kiti minėtų valdančiųjų ir opozicinių frakcijų atstovų.

Lietuvoje pastaruoju metu mėginama diskredituoti žinomą filantropą ir demokratijos rėmėją George Soros bei pilietines organizacijas, kurios naudojosi jo fondų finansavimu. Į šią kampaniją atvirai įsitraukė valdančiosios Darbo partijos atstovai, nors kai kurie jų partinės hierarchijos nariai, įskaitant partijos pirmininko pavaduotoją, sveikatos apsaugos ministrą Žilviną Podaigą, ne kartą yra pasinaudoję G. Soros fondų suteikta parama.

Etikos sargų vadovas atsistatydina

Atkelta iš 1 psl.

Generalinės prokuratūros pateiktą informaciją apie žiniasklaidoje paviešintus įtarimus dėl komisijos veiklos, pareiškė, jog Seimas turėtų apsispręsti, ar VTEK pirmininkas gali toliau eiti šias pareigas.

Kaip teigiama pateiktoje medžiagoje, nei A. Meškauskui, nei jo vadovaujamos komisijos nariams nėra pateikti pranešimai apie įtarimus dėl įstatymų pažeidimo, todėl prokuratūra neturi pagrindo kreiptis dėl VTEK vadovo nušalinimo. Tiesa, prokuratūra pripažino turinti abejonių dėl vykdytų viešųjų pirkimų skaidrumo. Tyrimas dėl to tęsiasi.

Tačiau A. Paulauskas pripažino, kad net po šių išvadų būtų galima svarstyti, ar VTEK pirmininkas gali toliau eiti savo pareigas.

Seimo pirmininko teigimu, prieš tariant galutinį žodį dėl A.

Meškausko likimo reikės sulaukti galutinių išvadų, nes Generalinės prokuratūros pateiktoje medžiagoje yra tik informacija apie baudžiamąjį persekiojimą.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, valdininkų ir politikų likimus lemiantys etikos sargai atsidūrė Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) taikiklyje. STT ir Vilniaus apygardos prokuratūra atlieka ikiteisminį tyrimą dėl dokumentų klastojimo, suklastotų dokumentų naudojimo, sukčiavimo, tarnybos pareigų neatlikimo.

„Lietuvos ryto“ teigimu, tyrimo epicentre atsidūrė už dideles sumas iš šios komisijos biudžeto įrengta nauja elektroninė duomenų bazė, kurioje būtų sukaupta informacija apie visų Lietuvos valdininkų ir pareigūnų viešus bei privačius interesus, turtą bei pajamas.

Prezidentas prašomas padėti sustabdyti oligarchinį valdymą

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) — Minint tarptautinę žmogaus teisių dieną Lietuvos prezidento prašoma sustabdyti oligarchinio valdymo įtaką ir užtikrinti, kad valdžią kritikuojantys asmenys nebūtų persekiojami.

Lietuvos žmogaus teisių gynėjai teigia, kad gruodžio 10-ąją pasaulyje minima Žmogaus teisių dieną Lietuvos žmonės pasitinka „tildomi politikų dovanomis arba grasinimais“.

Laiške prezidentui Valdui Adamkui Žmogaus teisių stebėjimo instituto valdybos pirmininkas Kęstutis Čilinskas išpėja apie oligarchinio valdymo pavojų.

Anot jo, oligarchinio valdymo pavojus iškilo dar 2000 metais, kai Seime aukštus postus užėmė oligarchai — asmenys, savo rankose turintys ir valdžios galias, ir savo privatų verslą. Be to, dažnai to kapitalo surovimo būdais domisi teisėsauga.

„Todėl vienas iš pirmųjų, vėliau Konstitucinio Teismo pripažintu neteisėtu, oligarchų įtakojamo Seimo

sprendimų buvo Generalinio prokuroro pakeitimas. Tai buvo išpėjimas teisėsaugai neliesti oligarchų. Kelių šimtų milijonų litų pinigų plovimo ir kontrabandos byla, visuomenei žinoma, kaip „Jangilos“ byla, siejama su Viktoro Uspaskicho kontroliuojama bendrove, buvo nutraukta, atsisakyta civilinio ieškinio valstybės naudai“, — sako K. Čilinskas.

Žmogaus teisių gynėjai konstatuoja, kad valdžia, kurioje vis didesnę galią įgauna oligarchai, pažeisdamas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją bei Lietuvos Konstituciją, trukdo teisėsaugai ir teisingumui.

Taip pat primenama, kad pastaraisiais metais Seimas nė karto nedavė sutikimo patraukti teisminėn atsakomybėn korupcija ar kitais nusikaltimais įtariamus Seimo narius.

Laiške pastebima, kad dėl politinės valdžios įtakos teisingumui pastaraisiais metais žmonėms pasidarė sunku apsiginti savo teises teismuose nuo valdžios piktnaudžiavimų.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Nuo tūpimo tako nuslydo lėktuvas

Čikaga, gruodžio 9 d. („Reuters“) — Čikagoje ketvirtadienį per pūgą „nuo tūpimo tako nuslydus „Southwest Airlines“ lėktuvui, kuris pralaužė tvorą ir išlėkė į judrią gatvę, žuvo berniukas, buvęs viename iš dviejų automobilių, su kuriais lėktuvas susidūrė.

„Boeing 737“, kuris į Čikagos Midway oro uostą atskrido iš Baltimoro ir kuriame buvo 98 keleiviai bei penki igulos nariai, išlėkė iš tūpimo tako, pralaužė tvorą ir sustojo sankryžoje. Jo priekis rėmėsi į žemę, nes lūžo priekinė važiuoklė, sakė Federalinės aviacijos administracijos (FAA) atstovas.

Pasak ugniagesių, su lėktuvu susidūrė mažiausiai du automobiliai. „Vienas automobilių buvo po lėktuvo šonu, po vienu sparnu, netoli variklio. Kitas buvo netoli lėktuvo priekio“, — nurodė ugniagesių vadovas Cortez Trotter.

Žuvo viename šių automobilių buvęs šešerių metų berniukas. Du jaunesni jo broliai ir tėvai yra sužeisti.

Tarp 11 sužeistųjų yra keturi žmonės, važiuavę kitu automobiliu, ir trys lėktuvo keleiviai; pastarieji nuvežti į ligonines dėl patirto šoko.

Liudininkė Marie Valasquez televizijai „Fox“ pasakojo girdėjusi „garsų dzeržėjimą“ ir pamaniusi, kad avariją padarė koks nors sunkvežimis. „Nesitikėjau čia pamatyti „Southwest“ lėktuvo“, — sakė ji.

FAA pranešė, kad lėktuvas nutūpė ant tako 31-C, kuris yra maždaug 1,829 m ilgio — vienas ilgiausių šiame nedideliame oro uoste, kurį supa gatvės ir gyvenamieji rajonai.

Midway oro uosto pakilimo bei nusileidimo takai yra vieni trumpiausių JAV, todėl pilotai privalo būti labai atidūs.

Po nelaimės visas oro uostas buvo uždarytas. Jis vėl pradėjo darbą penktadienį apie 6 val. ryto.

EUROPA

BRIUSELIS

JAV sąjungininkės Europoje pareiškė, jog jas tenkina valstybės sekretorės Condoleezza Rice garantijos, kad JAV elgesys su belaisviais nepažeidžia tarptautinių teisės normų. Pranešimai apie slapčius CŽV kalėjimus Europoje, kuriuose buvo laikomi karo su terorizmu belaisviai, aptemdė C. Rice kelionę po Europos šalis. Pasak C. Rice, JAV nepadarė nieko neteisėta. Ji taip pat pabrėžė, jog šalių vyriausybės negali sau leisti per daug atvirauti tokiais klausimais, kaip įtariamųjų sulaikymas ar skraidinimas, nes slapotos informacijos negalima viešinti. Vakarienių darna su NATO ir ES užsienio reikalų ministrais C. Rice dar kartą pataisino JAV naudojamą taktiką. Pasak šaltinio, vakarienių metu atvirai, bet pagarbiai buvo apsikeista nuomonėmis, ir kai kurie vakarienių dalyviai spaudos atstovams teigė šiuo pokalbiu likę patenkinti.

VATIKANAS

Popiežius Benediktas XVI per Mišias, skirtas Švenčiausiosios Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo iškilmėms ir 40-osioms Vatikano II Susirinkimo pabaigos metinėms, perspėjo, kad žmogaus atsisakymas paklusti Dievo valiai nuves prie pasaulio sunaikinimo. Žmogus, „kuris atsiduoda Dievui, nepraranda savo laisvės“, sakydamas homiliją pažymėjo Benediktas XVI. Bet „jei mes gyvename prieštaraudami meilei ir tiesai — prieštaraudami Dievui, tai griuname save ir griuname pasaulį“, — perspėjo jis. Žmonijos istorija buvo kaip „kova tarp žmogaus ir žalčio, tarp žmogaus ir blogio bei mirties jėgų“. „Žmogus juk yra ribota būtybė, dėl to ir jo paties susikuriama laisvė yra ribota“, — pridūrė popiežius.

VARŠUVA

Lenkija buvo pagrindinis slapto CŽV kalėjimų Europoje tinklo centras, ir bazėse jos teritorijoje iki pas-

tarojo meto buvo laikoma ketvirtadalis iš maždaug šimto kalinių, kuriuos amerikiečiai laikė tokiose stovyklose visame pasaulyje, paskelbė viena žmogaus teisių gynimo organizacija. „Lenkija buvo pagrindinė CŽV tardymų Europoje bazė, o Rumunija svarbesnį vaidmenį vaidino pervežant kalinius“, — sakė „Human Rights Watch“ analitikas Marc Garlasco. Pasak M. Garlasco, CŽV Lenkijoje įsteigė du sulaikytųjų centrus, kurie buvo uždaryti netrukus po to, kai „The Washington Post“ išspausdino straipsnį apie slapčius kalėjimus Europoje. M. Garlasco nurodė, kad šie įtarimai pagrįsti informacija iš CŽV šaltinių.

MADRIDAS

Ispanijos pietinio regiono pareigūnai sulaikė septynis asmenis, kurie įtariamai finansavę islamo teroristų gruputes. Patikrinimai buvo surengti butuose vadinamojo Saulės kranto (Costa del Sol) miestuose. Tačiau suimtųjų, kurie laikomi Malaga civilinės gvardijos patalpose, pavardės neatskleidžiamos.

KIJEVAS

Užsienio valstybių laboratorijose atliktų Ukrainos prezidento Viktor Juščenko kraujo toksikologinių tyrimų rezultatai rodo, kad jo organizme esančio dioksino koncentracija tūkstančius kartų viršija leistiną normą. Lapkričio 10 dieną buvo paimti prezidento kraujo mėginiai Generalinei prokuratūrai paskyrus pakartotinę teismo medicinos ekspertizę baudžiamojoje byloje dėl pasikėsinimo į kandidato į šalies prezidentus V. Juščenko gyvybę. Ekspertizę atliko Ukrainos sveikatos apsaugos ministerijos teismo medicinos ekspertizės vyriausiasis biuras.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld, kuris yra vienas svarbiausių Irako karo strategų, paneigė sklandančius gandus, kad ketina at-

sistatydinti. „Tie pranešimai sklando nuo pat to laiko, kai man 2001 metais užėmus savo postą praėjo maždaug keturi mėnesiai“, — sakė 73 metų D. Rumsfeld, kai jo buvo paklausta apie „The New York Daily News“ pranešimą, kad Baltųjų rūmų pareigūnai savo kolegoms sako, kad kitų metų pradžioje jis atsistatydins. „Neturiu planų pasitraukti“, — pridūrė D. Rumsfeld, kuris kritikuojamas dėl vadovavimo karinei kampanijai Irake ir dėl to, kaip elgiamasi su sulaikytais asmenimis JAV karinėse įkalinimo įstaigose.

* * *

Oro linijų „American Airlines“ keleivių nušovę JAV aviacijos tvarkdariai veikė „vadovaudamiesi išmoktomis instrukcijomis“, o ar šią veiksmų tvarką reikia keisti, nustatys teismas, pareiškė Baltieji rūmai. Florida gyventojas 44 metų Rigo berto Alpizar buvo nušautas bėgantis iš orlaivio. Anot pareigūnų, vyras tvirtino kuprinėje turėjęs bombą. Liudininkai teigia, jog jis galėjo sirgti psichikos liga. Miami oro uoste įvykęs incidentas yra pirmasis, kurio metu aviacijos tvarkdariai nušovė lėktuvo keleivį. JAV aviacijos tvarkdaryų programa buvo sustiprinta po 2001 metų rugšėjo 11-osios išpuolių New York ir Washington.

RUSIJA

VOLOGDA

Rusija pradėjo tiesti Šiaurės Europos dujotiekio sausumos atkarpą. Vologda srityje penktadienį įvyko iškilminga pirmosios dujotiekio sandūros suvirinimo ceremonija. Joje dalyvavęs Rusijos premjeras Michail Fradkov pareiškė, jog Šiaurės Europos dujotiekis gerokai palengvins dujų tiekimą iš Rusijos į Europą ir sumažins transportavimo kaštus. Ceremonijoje taip pat dalyvavo Vokietijos vyriausybės atstovai, „Gazprom“ ir jos partnerių projekte — Vokietijos energetikos įmonės E.ON ir chemijos pramonės įmonės „Basf“ — vadovai. Šiaurės Europos dujotiekio sausumos atkarpą sudarys jau egzistuojančio dujotiekio Griažnovic-Vyborg papildomos linijos. Jo atkarpą Baltijos jūros dugnu, kurios ilgis sieks 1,189 kilometrus ir kuri baigsis ties Vokietijos krantais, planuojama pradėti tiesti 2006 metais.

Irako kovotojų grupuotė paskelbė nužudžiusi amerikietį įkaitą

Dubai, gruodžio 8 d. („Reuters“/BNS) — „Islamo armija Irake“ pasivadinusi kovotojų grupuotė ketvirtadienį internetu išplatino pranešimą, kad ji nužudė pagrobtą amerikietį saugumo konsultantą.

Pasak pranešimo, vyras buvo nužudytas, nes JAV valdžia atsisakė vykdyti jai iškeltas sąlygas, tarp kurių yra reikalavimas sumokėti kompensacijas nuo JAV pajėgų nukentėjusiems irakiečiams.

„Karo nusikaltėlis JAV prezidentas George W. Bush neatsisako savo arogancijos, ir jam nesvarbu niekas, kas nesusiję su jo nusikaltėliškais interesais, todėl kiaulė amerikiečių patarėjas saugumo klausimais Gyvenamosios statybos ministerijoje buvo nužudytas“, — sakoma praneškime.

Pranešimo autentiškumo patvirtinti neįmanoma.

Jis paskelbtas dažnai islamistų kovotojų naudojamame tinklalapyje, jokios vaizdinės medžiagos prie jo nepridėta.

Tome pačiame pareiškime žadama netrukus paskelbti egzekucijos nuotraukas.

Antradienį grupuotė pažadėjo nužudyti amerikietį Ronald Schulz, jei per 48 valandas nebus įvykdyti jų reikalavimai.

Tai jau septintas įkaitu tapęs vakarietis per praėjusias 10 dienų, nors pastaraisiais mėnesiais, užsieniečiams ėmusis ypatingų saugumo priemonių, įkaitų grobimas buvo beveik liovėsis.

R. Schultz buvo pagrobtas praėjus kelioms dienoms po to, kai Irake ginkluoti užpuolikai pagrobė du kanadiečius, britą ir amerikietį — dirbusios krikščioniškosios pagalbos organizacijoje, o taip pat vokiečių archeologę ir prancūzų inžinierę.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

ATLANTIC Express Corp.

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Chiropraktika ir
manualinė terapija**Dr. VILJA KERELYTĖ**

Amber Health Center
Stuburo, sąnarių ir raumenų gydymas, chiropraktika, manualinė terapija, akupunktūra.
6420 W. 127 St #106, Palos Hts, IL 60463
Tel. 708-239-0909
Kalbame lietuviškai. Valandos susitarus.

Dr. RIMAS NOVICKIS

CHIROPRACTIC PHYSICIAN
MANUALINĖ IR FIZIOTERAPIJA,
AKUPUNKTŪRA,

nugaros, kaklo, galvos skausmų
(ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645 W. Stanley Ave
Berwyn, IL 60402
Tel. 708 - 484 - 1111
Dirbame kasdien, savaitgaliais —
susitarus. Kalbame lietuviškai.

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

Ausų, nosies, gerklės
ligos**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.**

SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Širdies ir kraujagyslių
ligos

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.

KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir
gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Eli Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

**Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS**

Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIUS

TEL. 773-585-9500

Politikos nuvertėjimas,
arba berno mitologija

VALENTINAS STUNDYS

Analizuojant mūsų politinio gyvenimo detales, ryškėja įdomus paveikslas, kurį apibūdintų paprasčiausiu išmintis: du pešasi — trečias laimi. Taigi eskaluojamoje A. Brazausko gėdinimo ir jo nuvainikavimo istorijoje visuomenės paramos vaisius sėbia ne kovos įkėpėjai ir iniciatoriai, Seimo opozicija, bet visur afišuojamas ir visos žiniasklaidos grai(gar)bstomas pašnekovas, visiems žinomas naujasis mūsų radaris Viktoras Uspaskichas, žmogus, primenantis, kadais, ano šimtmečio ketvirtąjo dešimtmečio, populiarią literatūrinę figūrą — berną, maištininką, socializmo išpažinėją, rašytoją K. Borutos fantazijos vaisių. Tas bernas irgi gąsdino apsnūdusią visuomenę ir valdžios elitą savo ketinimais pakeisti pasaulį. Kita vertus, tas personažas atspindėjo ir pokyčius dalies visuomenės galvosenoje: berniškas maištas Lietuvoje išreiškė ir teisingumo viltį, protestą, prieš „mažą žmogaus“ nuvertinimą, pagarbos ir dėmesio stoką jo gyvenimo problematikai. Šiandieninis „politikos bernas“, arba jo viešųjų ryšių konstruktoriai, elgiasi visai analogiškai: siekiama motyvuoti veiksmui iki šiol pasyvų, piktą, nuolat išsiilgusį valdžios globos ir malonių visuomenės sluoksnį. Prisiminkim, kad oficialioji statistika skelbia esant Lietuvoje 15 procentų skurstančiųjų, patikslinkime, kad jų provincijoje bus bene triskart tiek. „Bernas“ pasirinkta toliariaiškai — parama užtikrina, žvejyba sėkminga.

„Naujieji politikos bernai“ paskelbia užsimoję kaupti ir naujosios biurokratijos genofondą: kažkokia partinė darbo grupė iš savo politinių juodvarnių, jau nutūpusių valstybinėse kėdėse, pirmiausia turi gauti informaciją apie laisvas darbo vietas jų valdose. Anksteliau buvo žinia apie siekius integruotis į valstybės institucijas. Pasiryzimas rimtas, panašus į pastangas keisti valstybės biurokratinio aparato pagrindus. Panašu, kad kuriami valdžios koncentravimo vienos rankos planai, ir tai jau ne tik valdomos demokratijos, o „stiprios rankos“ užmačios ir noras kontroliuoti visą valstybės aparatą. Žinoma, sociologinės apklausos jau bus patvirtinusios, kad tokios valdžios visuomenė jau laukia. Režisūra suręsta visai neblogai ir įtikinamai, belieka daryti tai, ko trokšta respondentai.

Ach, tiesa, bus prabudę ir socdemai — jie susizgribo pareikšti, kad jų partinis mohikanas daugiau nebeters opozicijos antpuolių: pagrasinimas išeiti iš koalicijos, regis, adresuojamas didelio apetito partneriams. Šiukštu, nelieskite, kitaip viskas sugrius. Prisiminkime, kad gero kairio anksčiau viena „naujosios politikos mergelė“, sužydėjusi ir suklestėjusi Pasaulio banko misijose, drąsiai teigė, kad premjeras — tai betonas, stabdantis gležnus daigėlius mūsų karalystėje. Ir tai buvo ženklas, kad bus kova, karas.

Tai, kas dabar vyksta, paranku tik „berneliams“, nors taip stengiasi opozicija iš to kokios naudos ir dividendų gauti, tegauna per nosį: tai jų viena veikia susipainioja vyro apetito voratinklyje ir pamiršta deklaruoti galimą konfliktą, kitam

koją pakiša uošvės „katalikiška“ veikla ar būstinės (butų) neaiški istorija, kitas tampa mitologiniu upeliuko razmelės krikštateviu ir t.t. Stebėtina, gerai suplanuota viešųjų ryšių ataka, siekiant nuvainikuoti ir sumenkinti kovotojus, primenant (ar primetant) jų nuodėmingumą: visi jie vienodi, terūpi lovyms. Arba tiesiog vyksta prieigų prie finansinių šaltinių persiskirstymas, nes skandalo fonas tas pats, jos geidžiamybė nafta. Ir ne tik. Dar dujos ar struktūrinių fondų milijardai, investicijos, valstybiniai užsakymai ir t.t. Ir tai turbūt tikroji kovų priežastis.

Stebėtina, kad prezidentas, besirūpindamas valstybės lyderiavimu regione, ilgai lūkuriavo, kol pagaliau atsibudo išvydęs nykuką mūsų realybės vaizdą, sukvietė ekspertus pasitarti dėl partijų ir politinių kampanijų skaidraus finansavimo. Suprantama, kad užsakomoji demokratija yra pati pavojingiausia, tik kažin ar turėsime mechanizmą, kaip visuomenę apsaugoti nuo klaidinančios politinės reklamos gudrybių, ar turėsime veiksmingų ir ne-gailestingų sankcijų politinėms apgavystėms pažaboti. Beje, griežtesnį politinės komunikacijos reglamentavimą Seime krikdėmai siūlė dar prieš keletą metų. Tai, kas šiandien dedasi mūsųose, nėra paksiniai klaidės — ten buvo tik pabandytas, repeticija, o dabar paleistas pavojingesnis, gerai suplanuotas procesas. Ir valdžios institucijų nuobodumai įtartinai pavėluoti — kažkoks marazmiškas visų ištižimas ir neveiklumas, negebėjimas vertinti politinių procesų ir jų tendencijų valstybėje bei įtakos visuomenės savijautai, valstybei. Žmonės paliekami politinių vertelgų ir sukčių rankose? Liekame klastingose viešųjų ryšių pinklėse?

O K. Borutos bernas visgi prisipažins: „Seniai jau iš dirvonų /ir nuo žagrės esu atplėštas, /ir delnas mano tarsis pono/ seniai guzuotas buvo ir pūslėtas“. Taigi... Visiškai panašu ir dabartiniai politikos vertelgos, kuriems turtus sunėšė ne aitvariukai (kaip gražiai, su kokia meile būsimoji Seimo milijonierių komanda reklaminiame klipe juos leido į dangų), o tie vos išgyvenantys piliečiai ar neaiškos machinacijos. Žvejyboje terūpi laimikis, o kovoje — pergalė, galimų konkurentų sunaikinimas. Ir ne motais kokie nors svarbūs visuomenės raidos, valstybės strateginiai tikslai ar žmonių vargas.

Mes, krikdėmai, jau seniai skelbėme ir raginame, kad būtina atsi- gręžti į paprastą žmogų, kad jo gyvenimo kokybės kūrimas yra esminis valstybės politikos siekinys ir pagrindas, kad būtų kuriamos pirmiausia blogiausioje padėtyje esantiems mūsų nariams sąlygos, nežeidžiančios jų orumo, kad jie jaustųsi visaverčiai piliečiai, kalbame apie priemonės tradicinei šeimai stiprinti, naują švietimo ir mokslo politiką, veiksmingą regioninę plėtrą kaimo ir miesto vietovių integralų, subalansuotą vystymą, socialinės atskirties mažinimą. Valdžios kurtumas tokioms problemoms, vengimas jas spręsti tik didina dalies visuomenės apatiją ir netikėjimą valdžia, politikais, partijomis ir demokratijos vertybėmis.

Nukelta į 10 psl.


JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

Ruošia: Aldona Šmulskienė
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

ATSAKYMAI Į RŪPIMUS KLAUSIMUS
Tęsinys

Šiuo laikotarpiu žmonės gauna įvairių vaistų planų (apdraudų) pasiūlymų. Jų pristatomus duomenis reikia rūpestingai palyginti. Tai galima atlikti ir „online“ Medicare tinklalapyje **www.medicare.gov** arba paskambinant Medicare 800-633-4227 ir paprašant paaiškinimų.

Kyla klausimas, ką daryti, jei siūlomas vaistų planas neapima visų asmens vartojamų vaistų? AARP žinialapyje patariama tokiu atveju susirasti planą, kuris apima daugumą vartojamų vaistų, ypač brangiai kainuojančių. Siūloma pasitarti su savo daktaru, ar jis galėtų pakeisti vaistus į panašius siūlomus vaistų plane. Yra ir išimčių. Įsijungus į planą, galima prašyti, kad būtų padaryta išimtis, daktarui rekomenduojant, taip mokoma ir už plane nesančius vaistus.

Kas darytina, jei asmuo vaistų neįvartoja, ar mažai vartoja? AARP siūlo pagalvoti, kad gal apsimokėtų paimti planą su žemiausiu mėnesiu mokesčiu. Tai sudarytų mažiau išlaidų ir būtų apdrauda ateities, kada gali prireikti daugiau vaistų. Yra planų ir be jokio „deductible“, kuris apmokėtų net ir mažai kainuojančius vaistus jau dabar.

Vedusiųjų porai nebūtinai reikia pasirinkti tą patį vaistų planą. Kiekvienas turėtų pasirinkti tokį planą, kuris geriausiai tinka jų vartojamiems vaistams.

Kas gali padėti apsispręsti? Vi-soje toje pasiūlymų gausioje, tai rūpi ne vienam. Pirmiausia – nereikia skubėti. Jei nebūtina vaistų planu naudotis nuo 2006 m. sausio 1 d., tai apsisprendimui dar yra 6 mėnesiai iki 2006 m. gegužės 15 d. Tuo laikotarpiu patartina sudaryti vartojamų vaistų sąrašą ir jį lyginti su siūlomų vaistų planų sąrašais (formulų). Svarbu pasitarti su šeimos nariais, draugais. Patartina pasitikrinti, ar apylinkėje nėra seminarų, kur teikiami patarimai šiais klausimais.

Jei jau esate apsisprendę ir norite įsirašyti į Medicare receptinių vaistų planą, tai galima atlikti: 1. skambinant Medicare 800-633-4227, 2. „online“ **www.medicare.gov** ir 3. skambinant tiesiog pasirinktam vaistų planui.

Jūsų įsirašymo į vaistų planus negalima atšaukti, nebent neturėtumėte Medicare apdraudos, arba jūsų gyvenamojoje vietoje norimas vaistų planas neveikia.

Jei esate atmetas, bet galvojate, kad turite teisę įsirašyti, skambinkite Medicare 800-633-4227.

Dar kartą primename, kaip apsaugoti nuo apgavysčių:

1. Sukčiai gali apsimesti, kad yra vaistų planų atstovai ir prašyti iš jūsų finansinės informacijos. Neduokite Medicare ID, „Social Security“ numerio, banko sąskaitos ar kredito kortelės numerio, ar kitos finansinės informacijos telefonu, nes teisėti skambintojai to neprašo.

2. Netikėkite, jei būtų jums sakoma, kad įstatymai reikalauja įsirašyti į vaistų planą ir neįsirašius neteksitę kitų Medicare paslaugų, arba jei už įrašymą prašo mokesčio.

3. Apie galimas sukybes praneškite Medicare arba savo valstijos generalinio prokuroro įstaigai.

Žinokite, kad bendrovės, kurios yra Medicare patvirtintos, savo vaistų planus gali siūlyti paštu ar telefonu, vaistinėse, ar kitose viešose vietose. Medicare patvirtintos bendrovės negali skambinti jums, jei esate išregistruavę oficialiame „Do Not Call“ sąraše. Medicare patvirtintos bendrovės negali prašyti, kad į jų siūlomą vaistų planą įsirašytumėte per telefoną. Tai galite padaryti tik jūs pats, skambinant norimam vaistų planui.

(bus daugiau)

(Medžiaga – pagal AARP lapkričio mėn. žiniaraštį)

BAUSMĖ NESUMOKĖJUSIEMS PASKOLŲ

JAV Auščiausiasis Teismas vienbalsiai nutarė, kad Amerikos valdžia turi teisę perimti asmens „Social Security“ išmokas, jeigu tas asmuo nėra gražinęs pinigų, pasiskolintų studijų metais.

Nuosprendis padarytas po to, kai vienas Seattle, WA, gyventojas padavė skundą Aukščiausiajam Teismui, kad valstijos valdžia su-

mažino jo „Social Security“ išmokas net 15 proc., kol bus gražinta 1980 metais padaryta skola. Apskaičiuojama, kad Amerikos studentai yra pasiskolinę iš valdžios per 7 milijardus dolerių ir apie pusę šios sumos nėra gražinta daugiau kaip 10 metų, po to, kai studentai baigė mokslus.

ChrScM


Always With Flowers

- Įvairios tropinės gėlės
- Gėlės visom progom, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos (konsultacijos – nemokamos)
- Dovanų krepšeliai, suvenyrai, paveikslai
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai vazoninės gėlės
- Bažnyčių, pokylių salių ir stalų dekoravimas gėlėmis ir balionais (nuolaida 20%)

1120 S. State St., Lemont, IL
8015 W. 79 St., Justice, IL
Nemokamas tel. 888-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.
www.alwayswithflowers.com

Dantų gydytojai
DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
 10 S. 640 Kingery Highway
 Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
 Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja

15543 W. 127th Str.
 Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
 Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIAUSKAS
Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road
 Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
 Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja

38 Oak Creek Plaza
 Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
 Valandos pagal susitarimą

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
 10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja

10745 Winteret Dr.
 Orland Park, IL 60467
708-873-9074
 Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ
Dantų gydytoja

4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
 Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
 55 E Washington, Ste 2401,
 Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD

120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.

3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Tel. 708-430-6880, 630-774-1192

TRADICINIS VALDOVŲ RŪMŲ PARAMOS VAKARAS

2005 m. lapkričio 17 d., ketvirtadienį, Taikomosios dailės muziejuje (Arsenalų g. 3A) Valdovų rūmų paramos fondas surengė tradicinį Valdovų rūmų paramos vakarą. Šis vakaras buvo skirtas Fondo 5-erių metų sukakčiai paminėti. Į renginį susirinko per 160 svečių, rėmėjų ir fondo bičiulių. Vakaro svečiams buvo pristatytas dr. Eugenijaus Jovaišo sukurtas filmas apie penkerius fondo veiklos metus. Sveikinimo žodį tarė valdybos pirmininkas Edmundas Kulikauskas, rūmų atstatymo naujienas pristatė Pilių direktorijos direktorius Saulius Andrašiūnas. Vakara vedė aktorius Darius Rakauskas. Persirengęs šiltuoju metų laiku prie atstatomų Valdovų rūmų vykstančių ceremonijų šauklio kostiumu pranešė susirinkusiems žinią apie būsimąsias Vladislovo Vazos vestuves ir operos pastatymą.

Vakaro svečiams koncertavo Nacionalinės premijos laureatas, vienas iš fondo steigėjų ir paramos renginių „Menininkai — Valdovų rūmų atstatymui“ iniciatorius bei rengėjas, Petras Vyšniauskas (saksofonas) bei Lina Šatkutė (fortepijonas).

Renginyje apsilankė Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas, Seimo narys Povilas Jakucionis, dr. Juozas su Aleksandra Kazickai, Marija ir Kazimieras Motiekos, Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos vadas Kęstutis Ignatavičius ir kiti svečiai. Renginyje talkininkavo mokytojos Danutės Ulvydienės Vilniaus licejaus jaunimas išsipuošęs renesansiniais rūbais. Svečius prie vartų į salę sutiko šarvuoti kariai iš klubo „Antikos



Vilniaus licejaus jaunimas, pasipuošęs renesansiniais rūbais Valdovų rūmų paramos tradiciniame vakare Vilniuje lapkričio 17 d.

karys”. Muziejuje svečiai galėjo apžiūrėti radinių ekspoziciją, įgytas rėmėjų lėšomis vertybes ir prieš savaitę Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio įgytu išpuodingu sostu.

Kaip ir kiekvienais metais lėšoms kaupti fondas surengė ir loteriją. Pirmą kartą paramos loterijai savo paveikslus padovanojo net penki Nacionalinės premijos laureatai: Leonardas Tuleikis, Silvestras

Džiaugštas, Galina Petrova, Algirdas Petrulis, Marija Švažienė. Savo darbą loterijai skyrė dailininkė Sigitė Ach, valdovišką žiedą dovanojo juvelyras Arvydas Markevičius. Dailininkų darbus pristatė fondo valdybos narė Dalia Gruodienė su dailininku Algimantu Kiauga. Loterijos dalyviams buvo pasiūlyta dar daugiau prizų: Viešbučio „Narutis“ įsteigtas prizas — vakarienė dviems „Kristupo“ kavineje, kelionių agen-

tūros prezidentas Juozas Narušis loterijai skyrė prizą — 500 Lt nuolaidą pasirinktai kelionei su agentūra „Visit Lithuania”. Fondas loterijai skyrė saldinių rinkinių, puodelių ir koklių kopijų. Vaisės surengė UAB „Taurakalnis”. Šia proga svečiams iškepė ir išpuodingą Valdovų rūmų tortą. Per paramos vakarą surinkta 8,000 Lt.

Valdovų rūmų fondo pranešimas

In memoriam

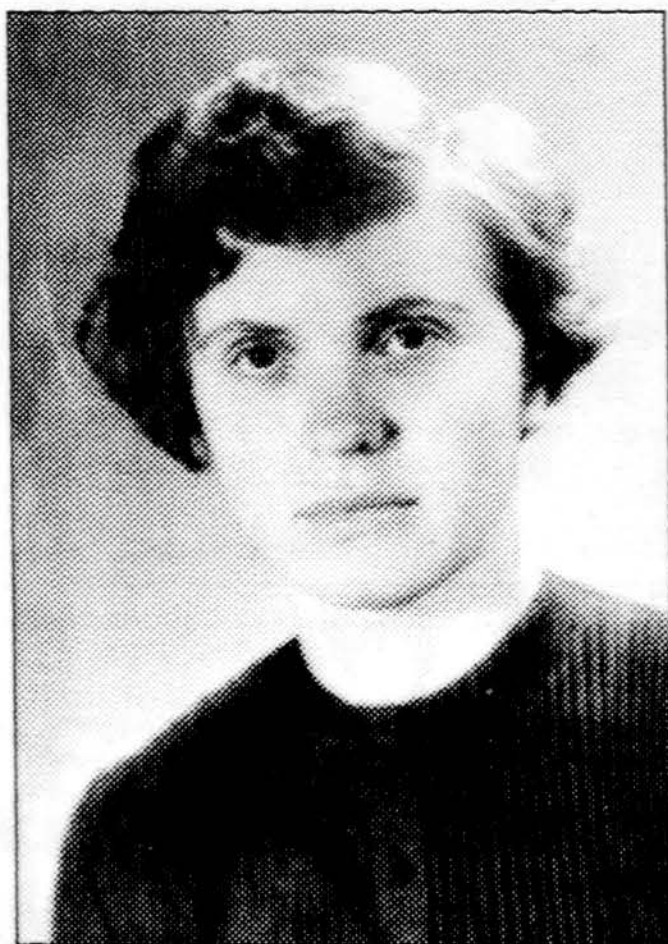
Apniukusią lapkričio dieną Klaipėdą pasiekė liūdna žinia — tolimoje Australijoje, Sidnėjūje, užgeso Klaipėdos krašto dukra Ona Marta Borchertaitė-Barzdienė. Šios lietuvininkės gyvenimo vingiuose atspindi visi skaudūs dvidešimtojo amžiaus Klaipėdos krašto politiniai—ekonominiai įvykiai.

Ona Marta gimė 1912 m. balandžio 1 d. Gvildžių dvaro savininkės Urtės Krežiūtės-Gvildienės antroje santuokoje su Endriumi Borchertu.

Mergaitė užaugo ir brendo aplinkoje, kurioje skleidėsi stiprus lietuviybės žiedas ir slėpinga Vyduono dvasia. Vaikystėje ją supo lietuviškojo jaunimo dainos ir Joninių laužai ant gretimų Gvildžių piliakalnio. Į atmintį įsirėžė 1923 metų sausio įvykiai. Tai jos motina Urtė Borchertienė priglobė sukilimo dalyvius ir parodė jiems kelią į Klaipėdą. Kaip daugelio lietuvininkų vaikai, Ona Marta mokėsi Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje.

1938—1940-ieji metai ir vėlesni įvykiai negailėstingai pakeitė visos šeimos ir artimųjų gyvenimus.

Jos tėvas — Endrius Borchertas, žymus lietuvininkų politikos ir visuomenės veikėjas, verslininkas, buvęs Klaipėdos direktorijos pirmininkas, nacių suimtas ir ištremtas iš gimtojo krašto, po karo, 1945 metais NKVD vėl suimtas ir nuteistas kalėti, 1957 metais mirė ir palaido-



Ona M. Borchertaitė-Barzdienė.

tas Kazachstane, Karagandoje.

Jos motina — Urtė Borchertienė su sūnumi Reiniu 1949 metais ištremta į Sibirą, 1951 metais mirė Ust-Abakane, ten ir palaidota. Palaidotas iš tremties brolis emigravo į Vokietiją, ten mirė 1993 metais, palaidotas Miunchene.

Ona Marta Borchertaitė, 1932 metais ištekojo už Alfonso Barzdžio, Lietuvos aviacijos, vėliau — pasienio tarnybos karininko, 1941 metais priėmė lemtingą sprendimą — emigruoti iš Lietuvos. Tik taip, pasinaudodama sausio 10 d. pasirašyta sutartimi, galėjo ištraukti iš NKVD

kalėjimo suimtą vyrą ir išvengti tėvų likimo.

1949 metais Barzdžių šeima emigravo iš DP stovyklos į Australiją, apigyveno Brisbane, vėliau — Sidnėjūje. Toli nuo gimtinės užaugo trys vaikai, subrendo penki anūkai. Vos Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, Ona Marta Barzdienė skubėjo į gimtinę — Gvildžius. Sunku įsivaizduoti, ką ji jautė vietoj gražios, rūpestingai prižiūretos tėvonių pamaičiusi sukežusius pastatus ir apšnerkštą kiemą. Vandens gurkšnis iš gimtinės šulinio nenu-maldė troškimo dar kartą ją aplankyti. Nebespejo. Metų našta ir

klastinga liga buvo greitesnė.

Ona Marta Bochertaitė-Barzdienė mirė Sidnėjūje 2005 m. lapkričio 18 d. Jos pelenai palaidoti Rookwood Memorial Gardens and Crematorium (lietuvių sekcijoje), greta 1972 metais mirusio vyro pelenų.

Jos prisiminimą ir lietuviybę, išlaikytą per visą dvidešimtąjį amžių, liko ištikimai saugoti vaikai Nijolė Stelmokienė (Čikagoje), Jūratė Ivinskienė ir Arvydas Barzdys (Sidnėjūje) su šeimomis.

Doc. dr. A. Arbušauskaitė
Klaipėda

Politikos nuvertėjimas, arba berno mitologija

Atkelta iš 8 psl.

Tokia socialiai nejaūtri politika — tik dingstis visuomenei ieškoti naujų gelbėjimosi būdų ir naujų personažų, kad ir bernų. Kaip klostysis reikalai valdančiųjų citadelėje? Panašu, kad bus taikiai susitarta, bus netrukdoma žvejoti atskirai — juk taip ir tokie jie vieni kitiems reikalingi, kaip kokie Grūto parko komunarai „apsitalžys viduje, ras įtakų balansą ir toliau tyčiosis iš visų. Politikams leistina daugiau negu kam kitam — tai privilegijuotas išrinktųjų luomas, turintis instrumentų pats save apginti, neleisti kėsintis į jų neliečiamumą.

O piliečiai, deja, neturi jokių teisinių instrumentų, kad galėtų apsiginti nuo juos kvailinančios valdžios: esame priversti, sukanę dantis, stebėti tą nesibaigiantį valdanciosios daugumos farsą, panašėjantį į tragikomediją.

Tiesa, trečiasis pasakose paprastai būna kvailutis, jis juokina protinguosius, jam pačiam toks vaidmuo mielas, bet ne tie išmintingieji, o būtent tas patyčių objektas, tas žmonėms mielas personažas būna pagerbtas, ir kuo labiau jis puola-mas, tuo jam meilė didesnė... Viskas taip ir politikos turguje.

„VAGILKA“

EUGENIJA
BARŠKETIENĖ

Bendrabutis lageryje. Keturi kambariai su dviaukštėmis lovomis. Viena kambario penktokės ir šeštokės, kitame penktos ir šeštos klasės berniukai. Vienas kambarys berniukų, septintos ir aštuntos klasės, na ir kambarys, kur ir aš gyvenau. Jaunesni mokiniai gyveno su tėvais ar giminėmis.

Mūsų kambarioje dvi dviaukštės lovos, viena viengulė, stalas, kelios kėdės, lentyna su prikaltomis vinimis pasikabinti rūbams. Mes dvi septintokės ir dvi aštuntokės, užėmėm po dviaukštę lovą, o iš viengulės pasidarėm „sofą“. Suvyniojom rutulį storas kelias antklodes, pakabinom ant sienos iš kažinkur atsiradusį kilimėlį, kuriame buvo pavaizduoti kalnai ir pilis, pasisiuvom kelias pagalvėles iš maišo, prikimšom šiaudų. Gražu ir jauku buvo mūsų kambarėlyje, o ypač saulei leidžiantis, kada viskas sužibėdavo vakaro varnoms. Laisvalaikio dauguma susirinkdavo į mūsų kambarėlį. Vieni „okupuodavo sofą“, kiti remdavosi prie lovos galų, tretai dar ramstydavosi apie stalą. Prisiminimai, pasakos, anekdotai išjudindavo juokui, o dažnai dainoje išliedavome savo jausmus. Kartais atėdavo kuris nors mokytojas, pabūti mūsų tarpe (tikrindavo?), kartais ir ką nors įdomesnio papasakodavo iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo.

Bet vieną dieną atėjo mergaičių auklėtoja į mūsų kambarį ir pranešė, kad „laikiniai“ pas mus apgyvendins ketvirtokę, nes pas mus yra laisva lova. Mums nusiminus, ji nuramino, kad tai tik laikinai, iki suras jai kitą vietą, nes kur ji gyvena yra 4-rios šeimos viename kambarioje, ir ji neturi sąlygų paruošti pamokas. Nenorom sutikom (o ką mes galėjom padaryti?).

Po poros valandų atvedė auklėtoja tą mergaitę ir pristatė: jos vardas Irutė, tėveliai likę Lietuvoje, pasitraukė iš Lietuvos su sesers šeima. Pažvelgėm į ją. Ji mums priminė pagautą paukščiuką: mindžiojo nuo kojos ant kojos, pakeldavo akis į mus ir vėl nuleisdavo, rankinuką, ir dar nemažą, dėjosi iš vienos rankos kiton. Ir ką gi? Mums užgimė motinystės instinktas, juo labiau, kad dvi iš mūsų kambario buvo vienišos, atskirtos nuo tėvų. Mes ją tuoj apsupom, draugiškai kalbindamos, paėmėm jos ryšulėlį su tuo rankinuku, padarėm vietos lentynoje, iš sofos paklojome jai lovą. Kadangi buvo vakarienės metas, parnešėm ir jos davinį. Valgant visaip ją linksminom. Pavalgę pasirūpinome jos pamokų paruošimu, pasiskirstėm „mokytojos“ rolėmis. Viena padės jai lietuvių kalboje, kita vokiečių, trečia istorijos ir geografijos, o aš tapau matematikos „mokytoja“. Atėjus miego (ramybės) metui, pasirūpinome, kad ji nusipraustų, dantukus išsivalytų. Drauge sukalbėjome maldą, nors prieš tai kiekviena su Dievu „sąskeitas“ vesdavom atskirai.

Pamažu mūsų Irutė atsigavo. Tapo jūdi, gerai paruošdavo pamokas, pagerėjo pažymiai, net mūsų auklėtoja pagyrė, kad esame geros „mamos“.

Bet... jau nesusirinkdavo į mūsų

kambarėlį užgesus elektrai (o ji gedavo dažnai) iš kitų kambarių. Kai užklauskdavom, kodėl neaplanke, atsakydavo: „Jūs vaiką įsitaisėt!“ „Ne vaiką, mergaitę“, — atsikirsdavom. Dabar užgesus elektrai visi atidarydavo savo kambario duris ir dažniausiai dainuodavo. Pradėdavo mūsų kambarėlio gražiabalsė su daina: „ko liūdnai dainuoji vakarais liepsnotais, savo liūdnojo dainoj kam mini mane...“ Atsakydavo, o gal klausdavo, irgi su daina gretimo kambarėlio septintokai: „pasakyk kodėl tu mane pamiršai, kam svajoti leidai, kol prašvis rytai...“ Ar mums taikoma ar kokiai geltonkasei, paliktai kitam lageryje, o gal Lietuvoje? Po vieno kito anekdotu pasigirsta septintoko „poeto“, buvusio plechavičiuko, išvežto į Vokietiją, švelnus tenoriukas „Lietuvos žemelę škaplierium išiuvo, Dievo ir Tėvynės, sūnau neužmiršk. Gal šiandien motulė rymo prie berželių, laukdama sūnelio grįžtant takeliu“. Jau prisideda ir aštuntokai, lyg ir bosai —

vai norėčiau grįžti į tėvų
sodybą
kur balti berželiai rymo prie
vartelių,
ir priglausti galvą prie bėro
žirgelio
ir vėl atsigerti šulinio
vandens...

Jaučiu, kad drėgsta akys. Kažinkuri sušnirpščia nosim. Op! Užsidegė elektra. Skubam ruošti pamokas. Atėjus ramybės metui, drauge pasimeldžiam. Kiekvieną vakarą vis kita iš eilės išreiškia savo prašymą Dievui. Šiandien Irutės eilė. Ji prašo: „Gerasis Dieve, padėk man rytoj gerai parašyti diktantą“. „Prašome Tave, Viešpatie“, — atsakom. Lendam po antklodėm. Viena apkamšo Irutę ir uždainuoja — „kad per naktį nesusaltum, kad rytėlį sveika keltum“, — net ir man pasidaro šilčiau, nors ir niekas neapklodo.

Perkūnas?! Ne, tai ne perkūnas trenkė, tai žinia, kad mūsų lageris iškeliamas į kitą vietą. Kaip bus man su gimnazija? Pabaigsiu ją ar ne, nes tai jau trečias persikraustymas. Laimė, gimnazija ir mokytojai keliai kartu. Kitos šeimos buvo nukreiptos į kitą lagerį. Jų tarpe ir Irutės sesers šeima. Išsiskirdamos žadėjom jos neužmiršti, rašyti jai. Koks adresas jos būsimo lagerio? Koks adresas mūsų? Taip ir liko netesėti mūsų pažadai. Po keleto metų atvykusi į Čikagą įsidarbinau Upton Sinclair aprašytose „Džiunglėse“. Nors aplinkui tvyrojo nekoks kvapas, viduje buvo ir švaru, ir vėsu, ir, kas svarbiausia, laukė geras užmokestis, o juk doleriai nesmirda.

Vieną dieną einu valgyti pietų į ten pat esantį kambarį. Ir savo nustebimui matau: sėdi Irutė prie stalo ir užkandžiauja. Pamačiusi mane, ji irgi nustebė. Iš karto pasipylė klausimai be atsakymų — kaip, kada, kur, nejaugi? Atsikvošėjusios susitarėm kasdien tuo patiu laiku valgyti pietus, kad pasimatytume viena su kita.

Ji dirbanti jau visi metai, tik popietinėje pamainoje. Atsiradus laisvai vietai rytinėje pamainoje, ji pasiprašė būti perkelta į rytinę pamainą. Gyvenanti su sesers šeima, kurioje yra du vaikučiai. Butelis

teturi tik vieną miegamąjį, todėl ji mieganti ant minkštasuolio (sofos). Kadangi tai perėinamasis kambarys, dažnai išbundanti. Ar baigė gimnaziją? — ne, nes gavę iškvietimą, nelaukė kol ji baigs, nors truko tik 3 mėnesių. Kodėl nesimokanti dabar? — Anglų kalba silpnoka, o be to, nebūtų ir sąlygų ruošti pamokas. Kodėl neišsinešanti sau atskiros butelio, nes uždarbis nemažas? — Nemano, kad sesuo sutiktų. „Žinai ką, esi savo laimės kalvis ir gyvenimui turi pasiruošti pati! Privalai susirasti butelį, istoti ir vakarinius anglų kalbos kursus, o po to baigti mokyklą.“ Taip „kaliau“ į galvą kiekvienai progai atsiradus. Patarlė sako — lašas po lašo ir akmenį pritašo. Ir vieną dieną ji man parodė skelbimą, kad išnuomojamas kambarys su virtuve ir atskiru įėjimu labai patogioje vietoje, tik vienas autobusas iki pat darbovietės. Pasisiūliau po darbo kartu važiuoti pažiūrėti. Butelis antrame aukšte iš kiemo pusės. Gyveno moterėlė, kuri dėl ligos išsikėlė pas dukterį, todėl ir baldeliai, keletas indų ir puodų palikti. Gundžiau nieko nelaukus duoti rankpinigius ir tuoj persikelti. Ji prisibaimino, kad sesuo gali užsigauti. Raminau, kad atsiskyrimas ir pirmas žingsnis visada yra sunkus. Po savaitės ji persikėlė.

Man krito į akis, kad ji dar vis nešiojasi tą patį rankinuką, su kuriuo atėjo pas mus į bendrabutį. Žinodama, kad ji gimė per Motinos dieną, nusprendžiau, kad per gegužės pirmą sekmadienį aplankysiu ją su dovana — nauju rankinuku. Nuspręsta. Paklojusi gražią sumelę už odinį rankinuką, pasakiau jai, kad ateinantį sekmadienį aplankysiu ją. Ji tarė, kad su džiaugsmu lauks manęs.

Susitvarkiusi jau naujoje vietoje. Erdvu ir ramu. Sėdome užkandžiauti. Padaviau dovaną ir pasakiau kokia proga, nors tikros datos nežinau. Išvyniojusi dovaną, ji kažin kaip sutriko, lyg nusiminė. Puoliausi švelninti padėtį, sakydama, kad galinti pasikeisti ant tinkamesnio jos skoniui ar išsikeisti į kitą, jai tinkamesnę dovaną. Ji atsakė, kad gal geriau bus, jeigu ji papasakos įvyki apie rankinuką, kurio randą jaučia visą gyvenimą.

Buvo šv. Onos atlaidai. Pas juos suvažiavo giminės, o jų tarpe buvo jos pusseserė studentė, kuri turėjo labai gražų rankinuką. Jis buvo iš odos, išpailšytos ar išpaustos gėlės ir dar padažytos. Jai norėjosi pažiūrėti, ar iš vidaus tokios patios gėlytės. Ji atsargiai atidariusi rankinuką. Tuo metu į kambarį įėjo mama su pussesere. „Oh! Irutė! Ką jau vagilka tapai? Rankinukus kraustai? — man

per nagus pora kartų, tada dar į kuprą ir piktai įsakė eiti į kambarį. Vasaros metu senelis lovą parsinešdavo į kambarį, kad jam musės rytais netrukdytų miego. Atsigulčiau ant senelio lovos. Neverčiau, tik buvo apmaudu. Juk tik norėjau pažiūrėti kaip viduje padarytos gėlytės.

Svečiams išvykus, įėjo senelis į kambarį. Nustebęs paklausė, ar blogai jaučiuosi. Man atsakius, kad ne, jis sugrįžo pas mamą ir pasakė, kad aš jo lovoje guliu. Atėjusi mama riktelėjo, kad mano vieta „alkieriuje“ kur miegodavau su seseria. Nuėjau į savo lovą, užsiklojau galvą ir prarinkau.

Kitą rytą nė pusryčių nevalgiusi išėjau su broliuku ganyti žąsų. Apkabinusi pikto žąsino kaklą, prašiau jo, kad mane negyvai užgnaibytų. Keista. Atrodė, kad žąsinas buvo patenkintas, nes snapu taršė mano plaukus iki jam nusibodo. Parginus žąsis po vakarienės tuoj nuėjau į savo lovą. Širdyje buvo liūdna ir skaudu. Juk negalvojau vogti, tik pažiūrėti.

Netrukus prasidėjo mokslas. Mudvi su seseria, kuri tais metais jau pradėjo aštuntą klasę, gyvendavome pas mamos seserį. Kai atvykdavo mama, teta vis skųsdavo mane mamai, kad labai nevalgi, surūgusi, nekalbi. Klausinėdavo mama, ar ką skauda, ar sergu, tai atsakydavau, kad ne.

Sesuo, tik baigusi gimnaziją, ištekejo. Išsikėlė į kitą miestą. Po metų susilaukė dukrytės, kurią atvežė krikštyti per šv. Joną. Mama pasiūlė pasiimti ir mane, nes bus lengviau kai reiks kur išeiti, bus kam prižiūrėti vaiką. Apsidžiaugiau. Kažinkur buvo frontas, bet neatrodė, kad jis gali priartėti.

Pas seserį buvo smagu. Mažytė užėmė mano visą dėmesį. Bet įvyko netikėtas fronto priartėjimas ir tėvai atsidūrė po rusais. Dar už poros savaitžių ir mes pasitraukėm iš miestelio, ir apsisistojome kaime pas švogerio tėvus. Netrukus dvi šeimos viename vežime išvykome link Vokietijos.

Pasibaigus karui ir susikūrus mokykloms bei gimnazijoms, pradėjau vėl lankyti ketvirtą klasę. Tuo metu gavau, BALFo dėka, apsiaustą, gerus batukus ir va šitą rankinuką. Kai tik nusprendžiu, kad reikia įsigyti padoresnį rankinuką, tuoj prieš akis atsistoja mamos ištartas žodis „Vagilka“. Ir sesuo kartais paklausia, ar nepaėmiau jos 10 ar 20 dolerių, ar nepaėmiau jos šukų. Ir man vis atrodo, kad visi mato, kad esu vagilka, todėl neprisirengiu nusipirkti. Ačiū tau už dovaną.

Žodis žvirbliu išlekia, bet jaučiu grįžta.



Eltos nuotrauka.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Drake Did It Again!

Equal Housing Opportunity

5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514

Reda Blekys

Office: 630-325-2800
Mobile: 630-745-7593
Fax: 630-325-7010

Profesionalus asmeninis patarimas. Patirtis mieste ir priemiestuose. Nemokamas nekilnojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realtor

Century 21 Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestuose.

Audrius Mikulis

1st Choice Real Propertys

Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairūs nekilnojamas turtas:

- * Nemokamas įkainavimas
- * Nemokama rinkos analizė
- * Pirkimas
- * Pardavimas
- * Surandame optimaliausią finansavimą

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Regina

PIRKIMAS — PARDAVIMAS

Peters-Montella REALTOR®, CIPS, GRI, CLHMS

2810 East Oakland Park Blvd
Fort Lauderdale, FL 33306

Fluent in Italian & Lithuanian, Knowledge of French

Direct: (954) 254-3598
Fax: (954) 785-2947
E-Mail: regina@reginapeters.com

Each office independently owned and operated

SIŪLO DARBĄ

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887

CLEANING PLANES ON O'HARE.
LEGAL RESIDENTS ONLY.
ALL SHIFTS, OVERTIME,
\$8.00/8.50 ON START.
CALL SVETLANA (630) 286-7395

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis: **ALL CARE Employment Agency** Tel. 773-736-7900

IN-HOME CARE FOR ELDERLY.
Come-go, live-in. Good pay. Must speak English, have work permit, drivers license and car. Call Comfort keepers 847-215-8103

PASLAUGOS

LIT TOWING
24/7 Čikagoje ir priemiestuose. Turime platforminį „truck“, nuvežam iki dirbtuvių, paimame nuo greitkelio. Tel. 773-491-9046

PARDUODA

Krautuvėlė „Lietuvėlė“
5741 S. Harlem Ave.
PARDUODAME BULVIŲ TARKAVIMO MAŠINAS.
847-845-3972

K. LAUKAIČIO NATŪRALUS MEDUS
ir lietuviška arbata apsaugo visus nuo slogos ir neigiamų. Medaus galima gauti lietuviškose krautuvėse ir po pamaldų PL centre, Lemonte. Tel. 630-323-5326

Čia vieta Jūsų skelbimui!

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

AMERICAN FAMILY INSURANCE
AUTO, NAMAI, VERSLAS, SVEIKATA, GYVYBĖ

Aukšto lygio aptarnavimas, patikimas draudimas, draugiška atmosfera

ALINA GRINKEVICIUS
INSURANCE AGENCY

3743 PRAIRIE AVE, BROOKFIELD, IL 60513

Ofisas: 708-485-7212

Fax: 708-485-7273

E-paštas: agrinkev@amfam.com

24 val. pranešti apie nelaimę nemokamu tel: 800-374-1111

...ĮVAIRŪS...

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienos per savaitę
FREE ESTIMATE
773-778-4007
773-531-1833

AMBER CONSTRUCTION Co.
Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kiti namų remonto darbai. „Licensed, insured, bonded“ Skambinti Sigitui, tel. 773-767-1929.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų, priestatų; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turime darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikalsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.

Tel. 773-776-8998

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

...ĮVAIRŪS...

* 42 m. medikė ieško darbo senelių priežiūroje su gyvenimu arba gali išleisti 2 mėn. atostogų. Vairuoja, turi rekomendacijas. Tel. 702-238-9668.

* Moteris globoja ir prižiūri vyresnius žmones. Vairuoja, gali gyventi kartu. Tel. 773-881-4214.

* 55 m. moteris ieško darbo su gyvenimu. Kalba angliškai, vairuoja, turi žalią kortą. Atlyginimas ne mažesnis \$100 per dieną. Tel. 773-816-6947.

* Moteris ieško darbo lietuvių šeimoje prižiūrėti vaikus ar pagyvenusius žmones su gyvenimu. Tel. 773-895-2160.

* Moteris gali prižiūrėti vaikus ir pagyvenusius žmones arba pakeisti naktimis. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 815-609-3465 arba 815-531-2031.

* Perku darbą senų žmonių ar vaikų priežiūroje. Gerai sumokėsiu. Turiu dokumentus, kalbu angliškai, vairuoju automobilį. Tel. 708-656-6599.

* Moteris ieško pagyvenusius žmonių ar vaikų priežiūros darbo lietuvių šeimoje. Tel. 630-863-1168.

* Vyras ieško naktinio pakeitimo prie senų žmonių ar ligonių. Tel. 708-476-7829.

* Moteris ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

BOKŠTAS, Į KURĮ GALIMA ĮEITI (receptas pavargusiems nuo pirkimo manijos)

Kalėdinio pirkimo karštinė oficialiai prasidėjo. Nesvarbu, ar esate privataus lėktuvo bei namo Hawaii savininkas, ar pusbadžiu gyvenantis menininkas, beveik nėra jokių abejonių, kad vienaip ar kitaip teks atiduoti duoklę amerikietiškosios svajonės materialiajam išsikūnijimui — kalėdiniam apsipirkimui. Jeigu šiai misijai atlikti pasirinkote ne kurį nors iš priemiesčio parduotuvynų, bet šventinėmis lemputėmis ir apgaulingomis nuolaidomis apkarstytą Michigan Avenue, tačiau, stumdydamiesi ypatingų dovanų ištroškusių miestelėnų bei išsižijusių turistų minioje pajutote sąžinės priekaištus ar dvasinį alkį, siūlau paprastą ir nemokamą receptą: užsukute į pačiame apsipirkimo epicentre įsikūrusią City Gallery (806 N. Michigan Ave., atidaryta pirmadieniais — sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 6:30 po pietų, sekmadieniais nuo 10 ryto iki 5 val. po pietų).

Pro keistą, tarsi iš kitos pasaulio dalies tarp dangoraižių miško nutupdytą, Water Tower dažnas čikagietis praeina ne kartą ir ne du, tačiau tikrai ne kiekvienas sustoja ir užsuka vidun. Taip nusprendžiau, remdamasi savo asmenine patirtimi: beveik visuomet, kai praeinu pro istorinį Water Tower, visuomet iš kur nors išdygsta koks nors turistai ar šiaip smalsuolis, ir, kažkodėl nutaręs, kad aš tai būtinai turiu žinoti, klausia: „Gal žinote, kas to pastato viduje?“ Ir, dažnai man nė nespėjus išsižioti, pats sau atsako: „Turbūt nieko, eh, gal šiaip koks muziejus?“

Vienintelis pastatas, išlikęs garsiojo 1871 m. Čikagos gaisro metu, Water Tower buvo pastatytas 1869 m. Gotikinio stiliaus bokštas iš dalies turėjo priminti viduramžių pilaitę. 1969 m., minint jo pastatymo šimtmetį, tuo metu jokios paskir-

ties neatlikęs, beviltiškai pasenęs bokštas susilaukė dėmesio — žinomas čikagietis fotografas Victor Skrebneski suorganizavo kampaniją Water Tower atgaivinti, pasiūlęs idėją, kad puikioje vietoje esantis istorinis pastatas taptų oficialia miesto galerija. Fotografo planas ilgainiui buvo įgyvendintas, todėl, paneigdamas ne kartą girdėtus gandus, skubu pranešti, kad: 1. Water Tower nėra „šiaip muziejus“; 2. taip, į jo vidų GALIMA įeiti; 3. iš vidaus jis yra daug didesnis, nei atrodo iš išorės; 4. priešingai nei pastato eksiterjas, jo interjeras yra modernaus urbanistinio stiliaus, netgi prašmatnus, pritaikytas skoningai šiuolaikinei galerijai, todėl jame neorganizuojamos nuobodžios istorinės parodos su abejotino autentiškumo čia buvusių kirvukais ar neva Čikagos gaisrą sukelusios karvės nešiotu varpeliu.

Tad kas Water Tower vyksta dabar, kodėl verta trumpam pertraukti šventinių dovanų medžioklę ir stabtelėti (architektūriškai žvelgiant) „iš mėnulio nukritusiam“ bokštelyje?

Iki sausio 9 dienos Water Tower veikia dėmesio verta paroda, pavadinama „Joffrey Carousel: Celebrating 50 Years of Dance“. Tai visos JAV gerbiamo ir gerai žinomo fotografo Herb Migdoll maloniai subjektyvus žvilgsnis į vieną didžiausių Čikagos pasididžiavimų — „Joffrey“ baletu trupe, 2006-aisiais švęsiančią 50 metų jubiliejų. Fotografijų paroda drauge yra ir kūrybiška instaliacija. Bokšte eksponuojami 27 H. Migdoll darbai kurių dydis — 10 ir 48 coliai. Kiekviena fotografija sukomponuota iš 6 mažesnių vaizdų. Visose nuotraukose — trupės šokėjai, pasipuošę įvairiais laikotarpiais „Joffrey“ statytų baletų kostiumais. Šokėjai fotografuoti ne įprastinėje



aplinkoje — scenoje, bet ant žymiosios Navy Pier „gyvūnų“ karuselės. Pasak nuotraukų autoriaus, šios parodos idėja — parodyti trupės gyvybingumą, sugebėjimą keistis, judėti į priekį, nepamirštant fundamentalių klasikinio baletu dalykų. H. Migdoll manymu, tokiai idėjai išreikšti karuselės metafora tinka geriausiai. Be to, spalvingos karuselės detalės puikiai dera su teatrališkais scenos kostiumais, o plastiškos karuselės figūrų linijos padeda geriau išryškinti tobulus baletu šokėjų kūnus.

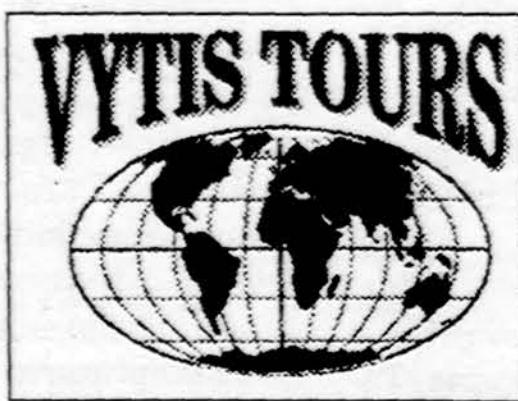
Kaip jau minėjau, 1956 metais šiuolaikinės choreografijos vizionieriais vadinamų Robert Joffrey bei Gerald Arpino įkurtas baletas ruošiasi švęsti 50 metų jubiliejų, tad, jei

mėgstate baletą ir/ar jaučiatės esą miesto, kuriame gyvenate, patriotais, apsilankę šioje parodoje išreikškite pagarbą talentingajai baletu trupe, kuri, beje, buvo pirmoji JAV baletu trupė, apsilankiusi buvusioje Sovietų Sąjungoje. Beje, kaip ir kasmet, gruodžio 14–28 d. „Joffrey“ kviečia apsilankyti šventiniuose legendinio Piotr Čaikovskij baletu „Spragtukas“ („Nutcracker“) pasirodymuose. Kaip visuomet, jus linksmins nepakartojami G. Arpino režisuoti Snaigų ir Gėlių valsai, dešimtys talentingų šokančių bei dainuojančių vaikų ir nepakartojami „Joffrey“ trupės senbuviai — profesionalai.

Monika Bončkutė

VILNIUS 2005

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš
įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai.
PIGIAUSIOS KAINOS!!!



40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčylienė tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

Margumynai

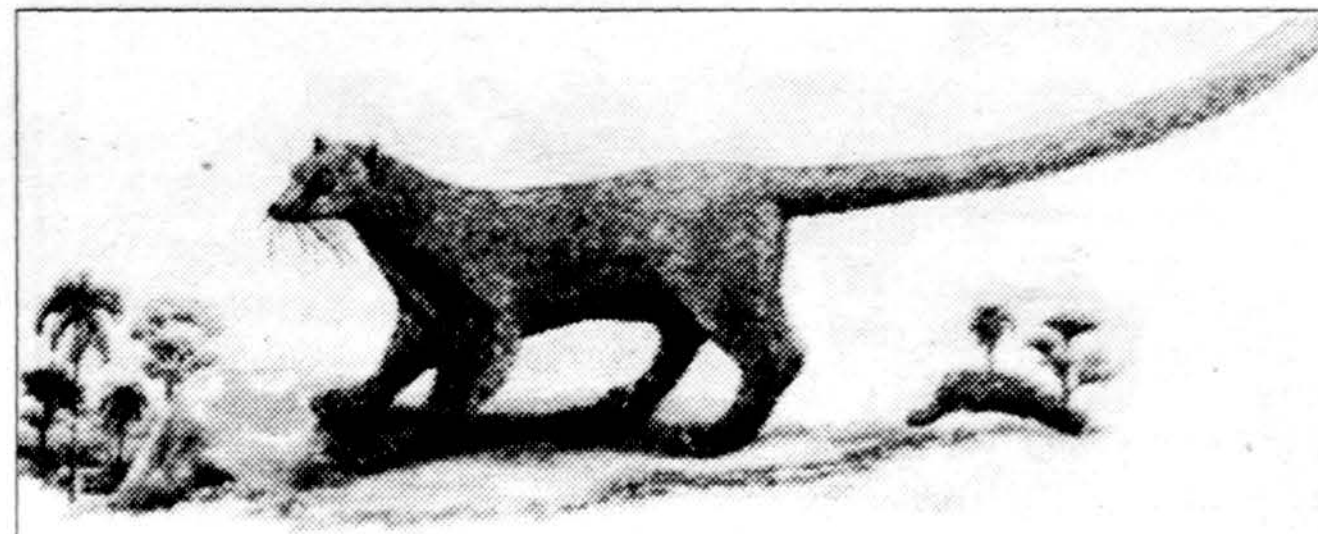
RASTAS NEŽINOMAS MĖSĖDIS GYVŪNAS

Mokslininkai planuoja sugauti gyvūną, kuris, pasak jų, yra iki šio nežinomas Indonezijos Borneo salos mėšdis. Tarptautinis laukinių gyvūnų apsaugos fondas (World Wildlife Fund) pranešė, kad jo specialistai tankiame miške, kalnuotoje Borneo vietovėje, nufotografavo paslaptingą padarą, panašų į katės ir lapės hibridą.

„Gali būti, jog pirmą kartą per daugiau nei šimtmetį šioje saloje aptiktas naujas mėšdis gyvūnas“, — sakoma WWF pranešime.

Šiek tiek už katę didesnis, ilgauodegis žinduolis rusvu kailiu buvo dukart įamžintas fotokamera nakties sąlygomis. Vietos gyventojai ir ekspertai, ištyrę šio gyvūno, mažomis ausimis ir ilgomis užpakalinėmis kojomis, nuotraukas, tvirtina, jog niekada nėra matę tokios būtybės ir neabejoja, kad tai nauja, iki šiol mokslui nežinoma rūšis. Paskutinį kartą nauja rūšis Borneo saloje buvo aptikta 1895 metais, ir tai buvo šeškiniai barsukai.

BNS





DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

RUDENS VAJUI PASIBAIGUS

Tris mėnesius trukęs, 2005 metų Draugo fondo rudens vaju jau baigėsi. Į vaju gausiai atsiliėpė DF garbės nariai, nariai ir rėmėjai. Prieaugo ir naujų narių bei rėmėjų, nors jų galėjo būti žymiai daugiau, palyginus su visais dienraščio „Draugo“ skaitytojais. Vaju ypač gausiai parėmė Rasių šeima iš Bostono, į fondą įrašydami du naujus DF garbės narius. Daug prisidėjo

nuolatiniai aukotojai per visus vaju garbės nariai dr. Nellie ir Gerardas Juškėnai, Juozas Mikulis ir daug kitų garbės narių. Per rudens vaju buvo surinkta daugiau kaip 30,000 dolerių įnašų.

Visiems Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja, džiaugdamasis su visais aukotojais, kad visi kartu padedame išlaikyti vienintelio dienraščio išėjimoje „Draugo“ leidybą.

NAUJI ĮNAŠAI DRAUGO FONDE

Su 250-200 dolerių:

Angela K. Lawler, iš viso 650 dol., Chicago, IL.

Agnes Bigelis, garbės narė, iš viso 1,800 dol., Three Oaks, MI.

Aldona Kristolaitis, iš viso 200 dol., Berween, IL.

Su 100 dolerių:

Stasė ir Vytautas Mazeikos, garbės nariai, iš viso 2,200 dol., Colbert, GA.

Roma ir Rimas Česonis, iš viso 300 dol., Webster, NY.

Kun. Vytautas Volertas, iš viso 700 dol., Maspeth, NY.

Su 50 dolerių:

JAV LB Cape Cod apylinkė, iš viso 600 dol., Cape Cod, MA.

Elena Rožienė, iš viso 500 dol., Plainfield, IL.

Marija ir Jonas Šimonai, iš viso

760 dol., Santa Barbara, CA.

Ona Savokaitis, iš viso 50 dol., North Brunswick, N.J.

Jaunimo centro Moterų klubas,

garbės narės, iš viso 1,375 dol., Chicago, IL.

Su 45-40 dolerių:

Valerija Čepaitis, iš viso 500 dol., Chicago, IL.

Veronika M. Kolsmann, iš viso 170 dol., Barrington, IL.

Dalia ir Algimantas Urbutis, iš viso 40 dol., Palos Hts, IL.

Su 20 dolerių:

Kun. Rapolas Krasauskas, iš viso 680 dol., Putnam, CT.

Helena Norwid, iš viso 20 dol., Chicago, IL.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Fondo išdininkas

Ieško giminių

Teta Birutė Murauskienė ieško nutrūkusių giminystės ryšių su savo dukterėčiomis Janina Bareisa Lauck ir Danute Bareisa Bosas. Rašyti adresu: Benininkų km., Pagėgių paštas, Šilutės raj., arba skambinti Lietuvos tel. 44-157-506 arba tel. Čikagoje 630-854-0499.

Regina Poželaite-Komova ieško savo senelio Felix G. Kroll vaikų, anūkų ir proanūkų. Jos mamos Teklės Krolytės-Poželienės tėvas Felix G. Kroll (Felixas Krolis) išvyko į JAV apie 1896 m. Jam tada buvo apie 40 metų. Iš JAV Felix Kroll rašė laiškus savo broliams ir tėvui, kurį vadino papunėliu. Ką nors žinančius apie F. G. Kroll šeimą prašome pranešti Reginai Poželaitei-Komovai, Sausio 15-os g-vė 11A-22, 91136 Klaipėda. Tel. 370 46-494502

Ieškau savo krikšto tėvų Onos ir Prano Gedvilų, kurie II Pasaulinio karo metu išvyko į JAV. Vėliau pavyko juos rasti ir keletą metų susirašinėti, tačiau 1964 m. pakeičiau gyvenamąją vietą ir susirašinėjimas nutrūko. Tuo metu jie gyveno adresu: 6422 Maplewood, Chicago, IL. Labai norėčiau sužinoti, koks tolimesnis jų likimas, ar jie gyvi. Mano adresas: Elena Petravičiūtė-Lazdinienė, Baltų prospektas 15 - 29, 48235 Kaunas, Lithuania. E-paštas: andrius_lazdinis@yahoo.com

Spaudos apžvalga

„PENSININKAS“

Iš spaudos išėjo JAV LB Socialinių reikalų tarybos leidžiamo žurnalo „Pensininkas“ penktas numeris. Jame patalpinti straipsniai apie senėjimą ir jo įveikimo būdus, patariama ką reikia žinoti apie vaistus, kalbama apie maistą ir jo maistingumą, patarimai, kaip prižiūrėti dantis ir t.t. Yra įdomių skyrelis, idėta Fausto Strolis dainos „Sidabrinės gijos“ žodžiai ir natos, nuotraukos iš „Seklyčios“ popiečio renginių, skelbiamas aukotojų sąrašas, idėtas vyresniųjų Lietuvių centro patarnavimų ir įvykių kalendorius. Norintys užsiprenumeruoti šį žurnalą, čekius rašykite: „Pensininkas“, 2711 W. 71 st, Street, Chicago, IL 60629. Prenumeratos kaina metams - 15 dol.

„ATEITIS“

Pasirodė žurnalo „Ateitis“ antras numeris. Žurnalą leidžia Ateitininkų federacija. Jis skirtas ateitininkų veiklai Lietuvoje ir Amerikoje.

„SKAUTŲ AIDAI“

„Skautejų aidai“ nr. 5 Česlovas Senkevičius aptaria vyresniojo ir jaunesniojo vadovų santykius, pristatomas Lietuviškos skautybės fondas, kuris gyvuoja jau 30 metų, pasakojama apie skautų vadovų stovyklą, perduodamos žinios iš kitų skautiškų vietovių, prisimenami praeities „Skautejų aidai“.

Lietuvių fondas ir jo įgaliotinių veikla

Lietuvių fondo veikloje per daugiau kaip 40 m. pasireiškė daugybė žmonių, kurie savo vienokiais ar kitokiais įnašais prisidėjo prie šios svarbios organizacijos augimo. Didelę naštą nešė LF tarybos, valdybos nariai, įvairių komisijų atstovai (ypatingai Pelnos skirstymo) bei kiti žmonės, kurie aukėjo šimtus, tūkstančius valandų, kad LF galėtų pasiekti tokių aukštumų, kokiose jis yra dabar.

Norisi pakalbėti apie vieną šių darbuotojų grupę, kuri galbūt mažiau žinoma (bent šiuo metu) yra žinoma, nes apie ją nedaug rašoma. Tai LF įgaliotiniai, anksčiau šiai organizacijai labai padėję jos augime. Dabar norima šių įgaliotinių veiklą vėl atgaivinti ar net ją praplėsti. Tuo po LF įsisteigimo beveik kiekviename didesniame LF telkinyje tokie įgaliotiniai gražiai darbavosi, ir tik jų dėka buvo surinkti pirmieji milijonai. Čia daug talkino ir LB apylinkės, kuris veikė kartu su tokiomis įgaliotinėmis. Įgaliotiniai sudarydavo vaju komitetus, kurie įvairiais būdais (renginių ruošimu ar įnašų rinkimu) stengėsi didinti LF kapitalą. Tačiau laikui bėgant ši veikla daugelyje vietų visai nutrūko. Lietuvių Bendruomenei atsirado kitų darbų ir užmojų, o LF aktyvistų būrys irgi sumažėjo dėl įvairių priežasčių.

Šiuo metu dedama nemažai pastangų įgaliotinių ratui praplėsti, nes tik tokiu būdu galima auginti LF kapitalą ir kartu labiau remti lietuvišką veiklą, kuri kuo toliau, tuo labiau prašo paramos. Šiuo metu yra paskirtas įgaliotinių koordinatorius (tos pareigos suteiktos Tarybos ir Valdybos nariui Vytautui Vaitkui). Jis mums suteikė daugiau žinių apie dabartinius LF įgaliotinius, kurie pasiryžę dirbti šios organizacijos naudai.

Dabartiniu metu turima 16 tokių organizatorių. Tai Jonas Buivys (Baltimore, MD), Dalia Jakienė (Blue Bell, PA), Violeta Gedgaudienė (Newhall, CA), Rimas Mikšys (Seattle, VA), Dalia Puškorienė (Wiloughby Hills, OH), Rimas Puškorius (Washington, DC), Regina Petrutis (Cape Cod, MD), Gražina Reškevičienė (Omaha, NE), Algirdas Šilbajoris (Orman Beach, FL), Aldona Stasiukevičienė (Seminole, FL), Vytautas Petrutis (Commerce Township, MI), Laurynas R. Misevičius (Monroe, CT), Linas Johnsonas (Union Pier, MI), Stasys Vanagūnas (Tucson, AZ), Gražina Kamantienė (Grand Rapids, MI), Rimvydas Tamosiūnas (Webster, NY). Pateikiame įgaliotinių gyvenamąsias vietas, tačiau jų rajonai kartais apima žymiai platesnes sritis, negu jų adresai nurodo. Kai kurie iš šių žmonių jau spėjo išvystyti platesnę veiklą ir sugebėjo nemažai nuveikti.

Šį kartą norime supažindinti su vienos iš tokių įgaliotinių — Dalios Jakienės pastangų vaisiais. Ji rašo, kad apylinkėse per gana trumpą laiką sugebėjo įrašyti 21 naują narį. Gana daug jai padėjo Lietuvių namuose surengta mugė, kurios metu įstojo net 18 naujų narių. Kaip ji pastebi, daugelis tų žmonių buvo gerai nuteikti. Pelnos skirstymo kō-

misijos lankstumu, suteikiant Lietuvių namams 15,000 dolerių paramą, kuri įgalins užbaigti apatinę salę.

Kaip žinome, Lietuvių fondas skiria nemažą sumą įvairiose vietovėse gyvenantiems lietuviams, tik nedaug matome tokių entuziastingų paramos įvertinimų. Reikia manyti, kad ir kituose miestuose gyvenantys LF įgaliotiniai sulauks daugiau dėmesio ir pritarimo įtraukiant naujus narius ir telkiant kapitalą.

Plačiau apie įgaliotinę D. Jakienę

Norime plačiau papasakoti apie vieną iš pastaruoju metu labiau pasižymėjusią įgaliotinę — Dalią (Nenortaitę) Jakienę, kuri yra gimusi Suvalkijos lygumų krašte — Marijampolėje. Antrojo pasaulinio karo metais mokyklą pradėjo lankyti DP stovyklose Vokietijoje, vidurinę baigė jau Amerikoje, Hartford, CT. Studijavo University of Connecticut, įgydama bakalauro laipsnį iš chemijos. Toliau gilino studijas New York ir Villanova universitetuose. Ištekęs už Rimvydo Jako, persikėlė į Philadelphia, dirbo farmacijos įmonėje „Glaxo SmithKline Corp“ vyresniąja medicinos chemike įvairiose tyrimų srityse, kovojant su virusų, bakterijų, vėžio bei kraujo krešulių keliamomis negėrovėmis. Yra 4 patentų ir 20 straipsnių profesiniuose žurnaluose autore. Išdirbusi 40 m. džiaugiasi pensijos dienomis su vyru ir sūnumi Romu. Ji nepamiršo ir lietuviškos veiklos. Jau 19 m. priklausė lietuviškos radijo programos „Bendruomenės balsas“ vedėjų kolektyvui, vadovavo vyr. skaučių židiniui, reiškiasi Lietuvių Bendruomenės veikloje: buvo 2003 m. JAV LB Vyriausiosios rinkimų komisijos pirm. ir šiuo metu LB Philadelphia apylinkės vicepirmininkė kultūrinams reikalams. 1993 m. VIII Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje skaitė pranešimą apie naujų vaistų išradimo sunkumus. Nuo 1995 m. paskirta Lietuvių fondo įgaliotinė Philadelphia apylinkėje. Mėgsta literatūrą, daug kartų skaičius prozą bei poeziją dailiojo žodžio vakarone.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, drauge su vyru Rimu įtakoją naują Lietuvos valdžią suteikti dabartines patalpas Žvėryne dr. Dainiaus Pūro vadovaujamam Vilniaus universitetinio sutrikusio vystymosi vaikų centrui ir iš Lietuvių fondo išrūpintomis lėšomis įsteigė ten kompiuterių kambarį neįgaliams vaikams.

Priklausė „American Chemical Society“, „Phi Beta Kappa“ ir „Phi Kappa Phi“ garbės draugijoms, skautų organizacijai, Tautodailės instituto Philadelphia skyriui, Lietuvių Bendruomenei ir Lietuvių fondui. Reikia manyti, kad ateityje galėsime parašyti ir apie kitus LF labiau pasižymėjusius įgaliotinius. Čia norime priminti Lietuvių fondo raštinės adresą, kuriuo galima kreiptis visais LF reikalais: 14911 127 Street, Lemont, IL 60439, tel.: 630-257-1616

Edvardas Šulaitis

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A†A
STASYS JONAS ŽYMANČAS

Mirė 2005 m. gruodžio 7 d., sulaukęs 86 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Upynos valsčiuje, Vanagiškės vieniemyje.
Gyveno Downers Grove, IL.

Nuliūdę liko: žmona Pranė Kungytė-Žymantienė; vaikai Sigutė Rastonienė, Jūratė Žymantaitė-Pla, Kastytis Žymantas, Žilvilė Chirban, Gabija Žymantaitė, Jonas Žymantas, Sabina Žymantaitė, Daiva „Marcelė“ Kisielienė; 16 anūkų ir sesuo Marija Stanevičienė Lietuvoje.

A.a. Stasys buvo a.a. Jadvygos Deksnienės ir a.a. Elenos Montvilienės brolis.

Velionis buvo ilgametis Oak Forest Lions klubo narys.

A.a. Stasys buvo palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse.

Mirusiojo Stasio atminimui šeima visus nuoširdžiai prašo aukoti šv. Mišioms arba „Vaiko vartai į mokslą“ labdarinei organizacijai.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direktorius Donald M. Petkus, Tel: 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A†A
ADOMAS P. JASAS

*O kaip numirti—
jei nebeglausiu juodojo kirpsto,
šermukšnio uogų neberinksiu su rudens šalna
ir neberegiu, kaip žemuogės kelmynuose sirpsta
po vasaros vidudienio saulės šypsena?*

Adomas P. Jasas

Su liūdesiu ir ilgesiu prisimenam mūsų mylimą tėvelį a.a. Adomą P. Jasą, kuris iškeliavo į amžiną gyvenimą 2000 m. gruodžio 15 d..

Viešpatie gailestingas, suteik Jam amžiną ramybę.

Minint mūsų tėvelio brangų atminimą ir mirties sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos š.m. gruodžio mėn. 15 d., 9 val. ryto, tėvų Marijonų koplytėlėje, 6336 S. Kilbourn Ave, Čikagoje (šalia „Draugo“).

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti ar a.a. Adomą Jasą prisiminti savo maldose.

Liūdinčios dukterys: *Lilija ir Birutė*

A†A
Inž. ALGIUI LIEPINAČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą Jo žmonai LYDIAI reiškia

visi Jo Hanau Gimnazijos bendraklasiai

Stuttgart studijų kolegai, mano vyro draugui

A†A
VYTAUTUI MEŠKELEI

mirus žmonai BIRUTEI, taip rūpestingai Jį slaugiusiai, nuoširdi užuojauta.

Jūratė Pečiūrienė ir dukros

Mielam mūsų kolegai ir bendraminčiui

A†A
RIMVYDUI ŠILBAJORIUI

mirus, žmonai MILDAI, dukrai VIKTORIJAI, sūnui ALEKSANDRUI, broliui ALGIRDUI ir jų šeimoms, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime dėl skaudžios netekties.

*Santara—Šviesa
„Metmenys“*

Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

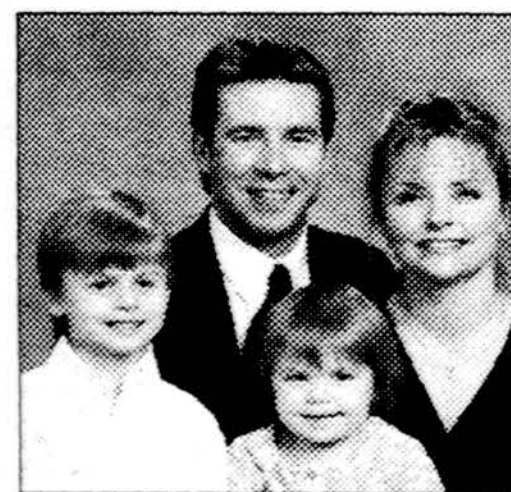
LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

PALOS — GAIDAS

FUNERAL HOME



- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Artėja Kalėdos ir Naujieji metai.** Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“. Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 20 dol. čekį siųskite „Draugo“ administracijai. Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.

♦ **LB Brighton Parko apylinkės** valdyba gruodžio 11 d., sekmadienį, tuoj po 10 val. lietuviškų šv. Mišių Šv. Mergelės Marijos Nekalto prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., ruošia cepelinų pietus.

♦ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijos choro tradicinis Kalėdinis koncertas įvyks gruodžio 11 d. 1:30 val. p.p. Po pamaldų PLC salėje bus pietūs, o po pietų — koncertas. Programoje dalyvaus: misijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukminienės, chormeisterė Rasa Poskočienė, vaikų choras „Vyturys“, vadovaujamas Dariaus Polikaitio, solistės bei instrumentalistai. Bilietai į koncertą parduodami prie įėjimo į bažnyčią arba juos galima užsisakyti tel. 815-588-0494. Visi kviečiami dalyvauti koncerte ir parsinešti namo lietuvišką kalėdinę nuotaką.

♦ **Genovaitė Bigenytė, Lijana Kopūstaitė-Pauletti**, žinomos solistės, Ričardas Sokas, muzikas ir vargonininkas, Rima Polikaitytė, fleitistė, Dainora Petkevičiūtė, smuikininkė, Povilas Strolia, gitaristas, Svajonė Kerelytė, pranešėja — visi šie talentai dalyvaus Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choro Kalėdiniame koncerte. Koncertas įvyks gruodžio 11 d. 1:30 val. p.p. Po pamaldų 12 val. bus pietūs, po pietų — koncertas. Bilietai pietums ir į koncertą parduodami nuo lapkričio 27 d. prie įėjimo į bažnyčią. Taip pat juos galima užsisakyti paskambinus Irenai Jakštienai tel. 815-588-0494.

♦ **Gruodžio 14 d. 12 val. ALT** Sąjungos Čikagos skyrius kviečia į Kūčių popietę Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Visus narius kviečiame gausiai dalyvauti. Apie dalyvavimą malonėkite pranešti tel. 708-499-2172. Auka — 10 dol.

♦ **Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“** gruodžio 14 d. 2 val. p.p. trečiadienio popietės programoje puošime tradicinę Kalėdų eglutę. Atėję kiekvienas rasite ant stalo padėtą šiaudinuką, kurį pakabinsite ant eglutės šakelės. Šventiškoje nuotaikoje su giesmėmis ir dainomis praleisime trečiadienio popietę. Kartu su mumis bus Faustas Strolia. Atvykite! Dalyvaukite!

♦ **Pedagoginis lituanistikos institutas** tęsia gražią tradiciją — švęsti Kūčias draugų būry. Šiais metais Kūčias ruošiamės šeštadienį, gruodžio 17 d., 12 val. p.p. Į šventę ateiti maloniai kviečiame studentus, jų šeimų narius, instituto bičiulius ir rėmėjus.

♦ **Čikagos lituanistinėje mokykloje** vyks net keturios kalėdinės eglutės. Gruodžio 17 d., šeštadienį, 9 val. r. Jaunimo centro didžiojoje salėje su Kalėdų seneliu vaidins 1-3 skyriaus mokiniai, o tuo pat metu kavinėje savo vaidinimą Kalėdų seneliui rodys patys mažiausi mūsų mokiniai. 11 val. didžiojoje salėje vyks

4-6 skyrių kalėdinis vaidinimas, o 7-10 klasių mokiniai savo inscenizuos pasakas rodys mažojoje salėje. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

♦ **Union Pier Lietuvių draugija** rengia tradicines kūčias sekmadienį, gruodžio 18 d., 3 val. p.p. (Michigan laiku). Kūčios įvyks Šventos Marijos parapijos salėje, 718 W. Buffalo St. (Hwy 12), New Buffalo. Visi apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti ir prisidėti prie šventės. Tel. pasiteiravimui: 269-469-4477 (Regina Vaitkienė).

♦ **Gruodžio 18 d., sekmadienį**, Cicero Šv. Antano parapijos salėje įvyks prieškalėdinis pabėdavimas, kurį rengia Cicero LB valdyba. Rengėjai kviečia po 9 val. r. Mišių užsukti į parapijos salę pasiklausyti parapijos gražiabalsių choristų, vadovaujamų Vilmos Meilutytės. Advento tema kalbės Aldona Zailskaitė.

♦ **Atšvėskime Atpirkėjo gimimą** kaip viena šeima. Moksleiviai ateitininkai kviečia visus į Kūčių šventę, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 18 d., 1 val. p.p. Jaunimo centre. Registruotis pas Onutę Daugirdienę tel. 630-325-3277.

♦ **Gruodžio 18 d., sekmadienį**, tuoj po 1 val. šv. Mišių Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores lietuvių klubas kviečia į Kalėdinį pabėdavimą.

♦ **Pasaulio Lietuvių centro** (Lemonte) renginių komitetas visus maloniai kviečia į kalėdinį pabėdavimą su kūčių valgiais PL centro didžiojoje salėje gruodžio 18 d. 12:30 val. p.p. Norintys užsisakyti stalus, prašome skambinti Aldonai tel. 708-448-7436.

♦ **Lietuvos dukterys praneša**, kad švenčių laikotarpyje (gruodžio 19 d. — sausio 3 d.) Nameliuose nebus budima.

♦ **Marquette Park lietuvių namų** savininkų draugija kviečia visus narius ir svečius į Kūčias, kurios rengiamos trečiadienį, gruodžio 21 d. 3 val. p.p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71th Street, Čikagoje. Vietas užsisakyti galite iki gruodžio 15 d. paskambinę tel. 773-737-2795 (vaikams) arba 708-952-0853.

♦ **Gruodžio 24 d., Kūčių vakarą**, 5 val. v. Jėzuitų koplyčioje prakartėlis pašventinimas, Bernelių — pie-menėlių šv. Mišios. Po pamaldų kalėdaičių laužymas ir sveikinimai. (Vakaro Mišios užsiskaito už sekmadienį). Pamaldoms vadovaus jėzuitų provinciolas tėvas Aldonas Gudaitis, SJ. Gruodžio 25 d. (Kalėdos) šv. Mišios — 10:30 val. r.

♦ **Šv. Mergelės Marijos Gimi-mo** parapijos šv. Mišių tvarkaraštis šventinėms dienoms. Gruodžio 24 d., Šv. Kūčių dieną, 7:30 val. r. (lietuvių kalba); 8:30 val. r. (anglų kalba); 5 val. p.p. - Vaikų Mišios (anglų kalba), 12 val. r. (vidurnaktį) Bernelių Mišios (lietuvių kalba). Gruodžio 25 d., Šv. Kalėdų dieną, 9 val. r. (anglų kalba); 10:30 val. r. (lietuvių kalba), 12:15 val. p.p. (anglų kalba).

♦ **Norint sukelti susidomėjimą** Šv. Raštu, jau trečius metus ruošiamas stovykla pavadinta „Biblijine stovykla“. Ji skirta 1-6 skyriaus vaikams. Stovykloje bus žaidimų,

LR generalinio konsulato Čikagoje pranešimas

Gruodžio 8 d. Čikagos festivalių rūmuose „Navy Pier“ prasideda Kalėdų sezonas ir festivalis „Žiemos stebuklai“. Jau tapo tradicija, kad užsienio šalių atstovybės Čikagoje festivaliui dovanoja savo šalies tradicinę eglutę. Lietuvos eglę šiais metais šiaudiniaus žaisliukais papuošė Marija Kriaučiūnienė.

Pedagogė ir visuomenės veikėja M. Kriaučiūnienė gimė ir užaugo Lietuvoje, Ukmergės apskrityje. Studijavo ir vėliau mokytojavo Kaune. II Pasaulinio karo metu pasitraukė iš Lietuvos ir vėliau tęsė studijas Muenchen. 1947 m. persikėlė gyventi į JAV, kur baigė humanitarinius mokslus Čikagos Wright dvimetėje kolegijoje. 1967-92 metais dirbo JAV Teisingumo departamento imigracijos skyriuje, vertėja teismuose ir vizituojančia mokytoja Čikagos mokyklose. Aktyviai dalyvavo lietuvių visuomeninėje veikloje, buvo išrinkta Lietuvių moterų federacijos Čikagos klubo pirmininke, Čikagos moterų klubo sekretore. M. Kriaučiūnienė buvo Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorė. Ji —



Marija Kriaučiūnienė ir LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Moterų gildijos Čikagoje steigėja, buvusi gildijos pirmininkė ir vėliau garbės narė. Nuo 1983 m. Marija Kriaučiūnienė buvo Lietuvos garbės vicekonsulė.

Šiais metais Balzeko lietuvių kultūros muziejus Mariją Kriaučiūnienę išrinko metų žmogumi už nuopelnus Lietuvos laisvei ir lietuvių kultūros puoselėjimą.

SKELBIMAI

Advokatas

Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Tel. 708-237-0488

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.

Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS

ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais

ŠILUMA IR DĖMESYS

MŪSŲ SENOLIAMS

Močiutes ir diedukus kviečiu atvykti ir apsigyventi privačiuose senelių namuose **Los Angeles**. Čia laukia puikus klimatas, draugiška namų aplinka, gera priežiūra, skanus maistas.

Jūratė Ežerskienė

Olympic Senior Living

Tel. 323-353-2140

E-mail: jurateus@yahoo.com

Advokatas

Vytėnis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas

DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių

Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Blvd, Washington, DC, 20007-4226. Tel. numeris ir e-pastas nesikeičia. LR ambasados tel.: 202-234-5860, e-pašto adresas: info@ltembassyus.org

♦ **„Drauge“ prekiaujama kalėdaičiais.** Norintiems įsigyti pranešame, kad „Draugo“ krautuvėlė dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p.p. Tuo pačiu galėsite nusipirkti ir kalėdinių atvirukų, kurių pasirinkimas tikrai didelis. Kviečiame apsilankyti.

♦ **Lietuvių fondui už paskirtą** stipendiją dėkoja Aleksas Gylys. Jo svajonė siekti magistro laipsnio New York universitete išsipildė. LF padės apmokėti jo mokslo išlaidas. Išreikšdamas savo padėką Aleksas įsijungė į LF narių-kandidatų gretas. Kviečiame visus, norinčius paremti lietuvišką jaunimą, padidinti savo įnašus Lietuvių fonde. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.